

Mason Derneği Eski Üyesi Kalemİyle

Mason Tarikatı Üzerine Yapılmış

Akademik Çalışmalar Değerlendirmesi - 7

Yüksek Lisans Tezi

**“Tanzimat'tan Cumhuriyet'in ilk yıllarına masonluk
öğretisinin toplum düzenini algılaması”**

FATMA GÜL SAVRAN, Öğrenci

Doç. Dr. CİHAN ÖZGÜN, Danışman

Hürol Tasdelen

Ankara

Haziran 2019, Yayın

Haziran 2025, 1. düzeltme

<https://huoltasdelen.com/>

yayınıdır.

Her hakkı saklıdır.

Atıf yapılmadan hiçbir bölümü kopyalanamaz.

İçindekiler

TEZ BİLGİLERİ.....	1
KİŞİSEL BİLGİLER	3
DOÇ. DR. CİHAN ÖZGÜN	5
FATMA GÜL SAVRAN	7
PROF. DR. ERGUN AYBARS, MASON	8
PROF. DR. BÜLENT ÇUKUROVA, MASON	13
DOÇ. DR. MEHMET EMİN ELMACI, MASON	17
DR. AHMET MEHMETEFENDİOĞLU, MASON.....	19
KAYNAK DEĞERLENDİRMESİ.....	30
TEZ DEĞERLENDİRMESİ	40
KAYNAKÇA	67
GÖRSELLER.....	70

TEZ BİLGİLERİ

Yazan: Fatma Gül Savran

Tezin Adı: Tanzimat'tan Cumhuriyet'in ilk yıllarına masonluk öğretisinin toplum düzenini algılaması.

YÖK numarası: 506976

Onay Yılı: 2016

Üniversite: Dokuz Eylül Üniversitesi

Bölüm: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü

Danışman: Doç. Dr. Cihan Özgün (Günümüzde Prof.)

Jüri: Prof. Dr. Bülent Çukurova – **ÖMBL mason**
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu (Günümüzde Dr. Öğretim Üyesi) – **HKEMBL mason**

Tez dili: İngilizce

Teze erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>

Ulusal Tez Merkezi kaydı:

Tez No	İndirme	Tez Künye	Durumu
506976		Tanzimat'tan Cumhuriyet'in ilk yıllarına masonluk öğretisinin toplum düzenini algılaması / Masonary disciplines perception of society from Tanzimat reform Era up to the first years of Turkish Republic Yazarı:FATMA GÜL SAVRAN Danışman: DOÇ. DR. CİHAN ÖZGÜN Yer Bilgisi: Dokuz Eylül Üniversitesi / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Ana Bilim Dalı Konu:Tarih = History Dizin:	Onaylandı Yüksek Lisans Türkçe 2016 290 s.

Tezsiz Yüksek lisans, Tezli Yüksek Lisansa Dönüştürülür. Aşağıdaki belgeyi ibretlik olarak sunuyorum. Fatma Gül Savran 'a o kadar büyük önem veriliyor ki, listede adı iki kez yazılıyor. Altında 3 akademisyenin imzası olan basit bir listeyi bile doğru düzenleyemiyorlar!.. Gel de başka ne hatalar yaptılar diye endişelenme. Üzücü.

TUTANAK

Tezsiz Yüksek Lisans Programından Tezli Yüksek Lisans Programına geçiş için yapılan Bilim Sınavı 29 Ocak 2015 Perşembe Günü saat 11:00'de gerçekleştirildi. Bilim sınavı sonrası yapılan değerlendirme sonucu adayların kağıtlarına aşağıdaki puanlar taktir edildi.

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ ENSTİTÜSÜ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI BİLİM SINAVI SONUÇLARI			
Ahmet Yürümez	90	BAŞARILI	
Ömit Uzun	85	BAŞARILI	
Fatma Gül Savran	85	BAŞARILI	
Sinem Sarıgül	90	BAŞARILI	
İzzet Tetik	85	BAŞARILI	
Savaş Gömeli	85	BAŞARILI	
Ayşe Demirkan	80	BAŞARILI	
Hasret Caz	85	BAŞARILI	
Yıldırım Ulupınar	90	BAŞARILI	
Güliden Karaca	80	BAŞARILI	
Tuba Akdeniz	90	BAŞARILI	
Ahmet Yürümez	90	BAŞARILI	
Ömit Uzun	85	BAŞARILI	
Fatma Gül Savran	85	BAŞARILI	
Sinem Sarıgül	90	BAŞARILI	

YRD. DOÇ. DR. AHMET MEHMETEFENDİOĞLU
Başkan

YRD. DOÇ. DR. ALEV GÖZCÜ
Öye

YRD. DOÇ. DR. MEHMET EMİN ELMACI
Öye

Tez yazarı Fatma Gül Savran, tezinde ilginç bir teşekkür yazısı sunmuş. Teşekkür ettiklerinin neredeyse tamamı mason akademisyenler ya da masonlar. Mason olduğunu belirleyebildiklerimi koyu ile işaretledim;

*"Doç. Dr. Cihan Özgün'e, **Orhan Koloğlu** ile görüşmemi sağlayan Prof. Dr. Zeki Arıkan'a, görüşmeyi kabul edengazeteci **Orhan Koloğlu**'na, öneri, görüş ve değerli katkılan nedeniyle Yrd. Doç. Dr. **Mehmet Emin Elmacı**'ya, Mimar Sinan Dergisi ve İzmir'deki Mason Derneği ile görüşmemde bana kapı aralayan Yrd. Doç. Dr. **Ahmet Mehmetefendioğlu** 'na, ..."*

Dokuz Eylül Ü Tarih Öğretim Kadrosundan Masonlar

Fakirin 2009 yılında sitesinde yayınladığı **"İzmir'de Belediye Başkanları ve Masonların Etkin Olduğu STK'lar, Kurumlar"**¹ makalesinde Dokuz Eylül Üniversitesi Tarih Bölümü ve tezde adı geçen birçok akademisyen için bilgiler verilmiş. Bu bölümde zaman zaman makaleye atıf yapıp, orada yazılanlardan buraya aktarımlar olacak.

Tarih Bölümü için 2020 yılında şöyle yazılmış;

"Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlke ve İnkılapları Enstitüsü

Dokuz Eylül Ü. Atatürk İlke ve İnkılapları Enstitüsü, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafyasında tutunamayan, Afet İnam 'ın DTCF 'de istemediği, Ege Üniversitesinden gelme mason Prof. Dr. Ergun Aybars tarafından kurulmuştu.

Enstitünün şimdiki başkanı Prof. Dr. Bülent Çukurova (2020 yılında - HT) ise, Çukurova Üniversitesinden Dokuz Eylül Üniversitesine gelişi, her türlü adalet ve eşitlik anlayışı çiğnenerek, özel torpille gerçekleşmiş ve halen Üniversite Rektörü ile çatışma halinde olan, uzun yıllardır sürdürdüğü Enstitü Müdürlüğü koltuğuna yapışmış, kalkmayan bir kişi. Mason olduğuna dair bir belge, kayıt bulamadım ama davranışları mason davranışlarını çağırıyor.

Enstitünün neredeyse yapışık "mason biraderleri" Mehmet Emin Elmacı ve Ahmet Mehmetefendioğlu...

İzmir 'de birçok üniversite var. Ancak araştırmalarımın öğrendiğim, akademik olarak Atatürk İlke ve İnkılapları Enstitüsü "sayısal ve akademik unvan açısından en önemlisi, Dokuz Eylül Üniversitesi. Bir merkez gibi, diğer üniversitelerde ders veren öğretim görevlileri, üyelerinin çoğu Doktoralarını burada yapıyor. Böylesine stratejik önemli bir

¹ (Taşdelen, Mason Tarikatı / İzmir' de Belediye Başkanları ve Masonların Etkin Olduğu STK' lar, Kurumlar)

Enstitü 'de bu kadar çok etkin mason akademisyenin olması çok düşündürücü ve beni çok rahatsız etti."

Bülent Çukurova mason olduğunu 2020 yılında bilmiyordum, elimde belge yoktu. Öyle görülüyor ki, gözlemlerim beni yanıltmamış. Bu yazı sırasında, Prof. Dr. Bülent Çukurova, ÖMBL üyesi mason olduğu belgesine ulaştım.

Dokuz Eylül Ü. Tarih Bölümü mason öğretim elemanları:

Prof. Dr. Ergun Aybars, Atatürk İlke ve İnkılapları E. Kurucu. HKEMBL üyesi mason

Prof. Dr. Bülent Çukurova (Ö. 2023)

ÖMBL üyesi mason

Dr. Mehmet Emin Elmacı

Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu

Prof. Dr. Recai Tekoğlu, HKEMBL üyesi mason

Akademik çalışma:

Dokuz Eylül Ü. Edebiyat F. Tarih B, 2011 – Devam Ediyor

Akdeniz Ü. Edebiyat F, 1997 -2011

Localarda verdiği konferanslardan;

ANTALYA	Recai Tekoğlu	Masonik İletişim Yöntemleri	05.03.2009
	Güngör Öcal	Bölünme Sırasında ve Sonrasında Büyük Locamız	19.03.2009
	Hayati Sevgen	İnisiye Olmanın Ağır Yüğü	30.04.2009
	Çetin Vefkioğlu	Ritüelin Ezoterik Açıklama ve Yorumu	07.05.2009
	Ömür Altunışme	Dejavu	21.05.2009
	Ersin Lüleci	Kardeşlik Zinciri	04.06.2009
103 ANTALYA	Recai Tekoğlu	Kal. D. Sembolizmasının Kökeni	21.01.2010
	Ümit Işın	Ahilik	04.02.2010
	Erdiç Yapan	Masonik Görev	01.04.2010
	Berkhan Savaşçın	Bu Yemin Bizdi Endişe Uyandırıyor	15.04.2010
	Orhan Ahıskal	Müzikte Sembolizma	06.05.2010
	Yavuz Selim Ağaoğlu	Sembolik M.'lukta Çalışma Tabloları	20.05.2010

Mason Recai Tekoğlu, Mart 2014 tarihinde Antalya Locasından İzmir 'de Işık Locasına geçmiş (tebenni):

19:00	IŞIK	ÇIRAK	TEBENİ TÖRENİ (ANTALYA MUH. L. SI ÜYESİ RECAİ TEKÖĞLU K.)
		ÜNAL ERSÖZLÜ K.	DOĞU'DA VE BATI'DA MASONLUKTAN ETKİLENEN CEMİYETLER

Recai Tekoğlu mason belgeleri 2009 – 2014 yılına ait. Eğer sonrasında Mason Derneğinden istifa edip mason locasından ayrıldıysa bilmem olanaklı değil. Kendisi bildirirse buradaki bilgiyi düzeltirim.

Prof. Dr. Zeki Arıkan, masonların sevdiği bir tarihçi. Yazılarında sık sık atıf yaparlar. Sanırım Özgür Masonlarla çok yakınlıkları var. Mason olduğuna dair elimde bir belge ya da kayıt yok.

Tez Danışmanı

Eğitim

Lisans:

Yüksek Lisans: Dokuz Eylül Ü, Atatürk Ülkeleri ve İnkılap Tarihi E, 2006

Danışman: Dr. Kenan Kırkpınar

Doktora: Dokuz Eylül Ü, Atatürk Ülkeleri ve İnkılap Tarihi E, 2006

Danışman: Dr. Sabri Sürgevil

Akademik Çalışma

Dokuz Eylül Ü Öğretim üyesi.

Lisansüstü tez danışmanlığı: 2015 - 2025 yılları arasında 3 Dr. 8 Yüksek Lisans toplam 11 tez. 10 yılda 11 tez, düşük bir sayı.

Tez No	İndirme	Tez Künye	Durumu
186292		Tanzimat' tan Cumhuriyet' e (1923) Aydın ilinde iktisadi değişim / Yazarı:CİHAN ÖZGÜN Danışmanı: YRD. DOÇ. DR. KENAN KIRKPINAR Yer Bilgisi: Dokuz Eylül Üniversitesi / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Ana Bilim Dalı Konu:Ekonomi = Economics ; Halk Bilimi (Folklor) = Folklore ; Tarih = History Dizin:	Onaylandı Yüksek Lisans Türkçe 2006 229 s.

Tezin Önsözünden;

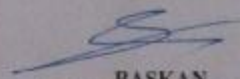
"Ayrıca Yüksek Lisans Tezimi hazırlarken pek çok eser, makale, kaynak, süreli ve Resmi Yayınlardan yararlanmakla birlikte, İstanbul'dan temin ettiğim Başbakanlık Osmanlı Arşivi Belgelerinden, **Değerli Hocam Yrd. Doç. Dr Ahmet Mehmetefendioğlu hocama ait kıymetli arşiv belge ve kaynak eserlerinden**, Değerli Hocam Yrd. Doç. Dr. Günver Güneş Hocamın temin ettiği önemli arşiv dokümanlarından, Değerli Hocam Arş. Gör. Olcay Pullukçuoğlu Yapucu 'nun Kütüphanesi ve arşiv belgelerinden, **İzmir Kent Arşivi** ve İzmir Milli Kütüphanesi'nde yaptığım araştırmalardan elde ettiğim gazete arşivlerinden, yerli yabancı kaynak ve eserlerden yararlanma imkânı buldum. Bununla birlikte yapmış olduğum sözlü tarih çalışmalarımdan edindiğim bilgilere de tezimde yer verdim."

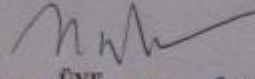
Tez No	İndirme	Tez Künye	Durumu
356248		Izmir ve artalanında tarımsal üretim ve ticareti 1844- 1914 / Agricultural production and its trade in İzmir and its hinterland 1844- 1914 Yazar: CİHAN ÖZGÜN Danışman: PROF. DR. SABRİ SÜRGEVİL Yer Bilgisi: Ege Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Tarih Ana Bilim Dalı Konu: Tarih = History Dizin: Tarım = Agriculture	Onaylandı Doktora Türkçe 2011 432 s.

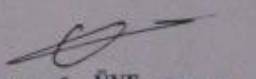
TUTANAK

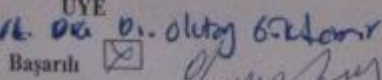
Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 01.06.2011 tarih ve 13/12 sayılı kararı ile oluşturulan jüri 13/12 (Yatayca Tarih) anabilim dalı doktora öğrencisi Cihan Özgün'nin aşağıda başlığı (Türkçe / İngilizce) belirtilen tezini incelemiş ve adayı 07.07.2011 günü saat 10.00 da 90' süren tez savunmasına almıştır.

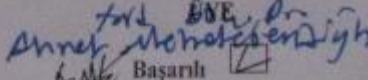
Sınav sonunda adayın tez savunmasını ve jüri üyeleri tarafından tezi ile ilgili kendisine yöneltilen sorulara verdiği cevapları değerlendirerek tezin başarılı/başarısız/düzeltilmesi gerekli olduğuna oybirliğiyle / oyçokluğuyla karar vermiştir.

BASKAN
 Prof. Dr. Sabri Sürgevil
 Başarılı ☒
 Başarısız ☐
 Düzeltme (6 ay süreli) ☐

ÜYE
 Prof. Dr. Ali Eridiği
 Başarılı ☒
 Başarısız ☐
 Düzeltme (6 ay süreli) ☐

ÜYE
 Prof. Dr. Önal Sayın
 Başarılı ☒
 Başarısız ☐
 Düzeltme (6 ay süreli) ☐

ÜYE
 Prof. Dr. Özgür Özkantar
 Başarılı ☒
 Başarısız ☐

ÜYE
 Prof. Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu
 Başarılı ☒
 Başarısız ☐

Doç. Dr. Cihan Özgün Doktora tez savunmasında, Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu tez jürisindeymiş!

FATMA GÜL SAVRAN

D. 1980, İzmir

Eğitim

Lisans: Necmettin Erbakan Ü. Ahmet Keleşoğlu Eğitim F. Tarih Öğretmenliği
B, 2001

Yüksek Lisans: Dokuz Eylül Ü, 2016

Çalışma

Tarih öğretmeni, 2001 – devam ediyor

Savran soyadlı masonlar:

Sami Savran, Koray Savran, M. Kemal Savran

PROF. DR. ERGUN AYBARS, MASON

Mason, Prof. Dr. Ergun Aybars, Tarih alanında Öğretim Üyesi, Türkolog.

Kendisini Atatürkçü olarak gösteriyor.

Gerçek, Atatürk karşıtı, emperyalizm işbirlikçisi ve karşı devrimci olduğudur.

Görsel 1 Mason tarihçi Ergun Aybars

Eğitim

Lise: Çankırı, 1962

Lisans: Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Fakültesi, Tarih Bölümü

Doktora: Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Fakültesi, Tarih Bölümü

Askerlik dönüşü Ankara Ü. atamasıyla ilgili Afet İnan ile sıkıntılar yaşamış. Danıştay'a açtığı dava ile görevine başlayabilmiş.

Ankara Ü. Dil ve Tarih Fakültesinde akademik çalışma yaşamına başlamış ve 1979 yılında burada Doçent olmuş. Ancak burada Doçent kadrosuna atanmamış. Kendi anlatımı;

"Benim amirim ve hocam olan Nejat Kaymaz ne yazık ki bana kadro bulma konusunda çok da istekli değildi. O dönem aynı kurumda olduğumuz Ünsal Yavuz benim Ankara'daki kadro arayışına destek olmasına karşın yine de ben bu arayışında başarılı olamadım. Sonuçta Nejat Kaymaz o dönem Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Müdürü olarak bana kurumda bir doçentlik kadrosu açmadı."

Görsel 2 Ergun Aybars konferans verirken. (Sağda mason locasında)

Eğitimi ve çalışma yaşamı boyunca mason tarihçi Prof. Dr. Enver Ziya Karal'ın yakın öğrencisi olmuş.

1980'de Ege Üniversitesine, Doçent olarak geçmiş. Ege Ü. Tarih Bölümü Başkanlığı ve Edebiyat Fakültesi Dekan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuş.

1983 yılında faşist Kenan Evren, Amerikancı darbeciler tarafından Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi bilim kurulu üyeliğine atanmış, 1995 yılında bu üyeliğinden istifa etmiş.

1985 Şubat ayında Dokuz Eylül Üniversitesine geçip, Profesör olur. Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürlüğü olur.

Türk Silahlı Kuvvetleri Atatürk Araştırma ve Eğitim Merkezi bilim kurulu üyesi olarak da çalışmış.

Anlaşıyor ki, başta Afet İnan olmak üzere DTCF’de birçok bilim insanı, mason Ergün Aybars’a DTCF’de istememişler, orada tutunamamış. Bir tek mason Enver Ziya Karal sahip çıkmış. Anlamışlar kimliğini ve tarihi, özellikle Atatürk, Türkiye Cumhuriyet tarihini nasıl çarpıttığını...

Ancak tarih bölümü yeni kurulan Ege Üniversitesinde sürdürebilmiş akademik yaşamını. Orada da kalamamış, hiç hocası olmayan Dokuz Eylül’e kaçmış.

Kendi anlatımını okumaya sürdürelim;

"Bu arada Ege Üniversitesi’nden gelirken beraberimde iki asistanımı da getirdim. Bunlardan bir tanesi Kemal Arı diğeri ise Kenan Kırkpınar’dı. (...)

*Benim geldiğim yıllarda da İzmir’deki akademik ortam, bunu tarih için söylüyorum yeni yeni büyümeye başlıyordu. Benden önce İzmir’de ilk doçent olan tarih öğretim üyesi Salih Özbaran ’dı. **Sonra da ben doçent olarak gelmişim. Zeki Arıkan, o tarihte doktor asistandı. Yine Necmi Ülker de doktor asistandı.** Bizler ilk çekirdeği oluşturduk. Daha sonra yetiştirdiğimiz elemanlarımızın profesör olması doçent olması ile bu kadro genişledi. Bunu yanı sıra bu kadroya dışardan gelip katılan yeni elemanlar da oldu. Özellikle Salih Bey’in de Buca Eğitim Fakültesi’nde ki faaliyetleri bu süreçte son derece etkili oldu. "* ²

Yazısını nasıl bitirmiş bakın;

"... Atatürk’e benim bir Türk vatandaşı olarak namus borcum var (...) O albümümün kapağına bile Atatürk’ün resmini koymuştum. Bu sevgi benden hiç eksilmedi. Benim işim de topluma, öğrencilerime Atatürk’ü doğru anlatmaya çalışmak oldu. Bu açıdan, çok mutluyum " ³

² <https://ataturkilkeleri.deu.edu.tr/tr/hakkimizda/tarihce/kurucu-mudur/ergun-aybars/>

³ <https://ataturkilkeleri.deu.edu.tr/tr/hakkimizda/tarihce/kurucu-mudur/ergun-aybars/>

Başka bir yerde ettiği sözlere bakın, Atatürk'ü mason localarını kapattığı için eleştiriyor "malzeme olmak" gibi bir düzeye indirerek, açıktan hakaret ediyor!

Mason Ergün Aybars;

*"Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ün 1935 yılında Mason çalışmalarını durdurması, Masonluk düşmanlarına malzeme olmuştur. "*⁴

Gençliğinden bu yana yüzünde hep bir eziklik ve mutsuzluk ifadesi olan Ergün Aybars'ın, gerçekte Atatürk kimliğini ve Cumhuriyet tarihini sürekli çarpıttığı, yalanlar söylediği göz önüne alınca, eğer bilim ahlakı ve namusu eleği gerçeği içinde, mutsuz olması hem de mutsuzluktan kahrolması gerekir. Atatürk'e ihanet ve fütursuzca çarpıtma içindedir. Bunu Atatürk'e bağlılık ve içi boş akademik kimliği ile yapıyor olması da en kötü ve en düşkün olandır! Bu sözlerimin altı nesnel ve belgelerle yüklü yazımda altı doludur, hem de çelik gibi... Okumanızı öneririm.

Ergun Aybars, Mason Tarikatının "inanmış" üyesi mason. Konferansları masonluk, mason davranışı, sorumluluğu üstüne...

Görsel 3 Ergun Aybars, Mason Tapınakta konferans verirken

Mason tarihçi Ergun Aybars, yazdıklarında açık bir Batı hayranlığı, Batı karşısında ezik komprador duruşu görülüyor. Aybars, tipik bir Batıcı, komprador aydındır.

Mustafa Kemal, Batılıları kovdu ve Batı emperyalizmine karşı savaşıarak yeni bir ülke kurdu. Hedeflediği çağdaş uygarlıktır, Batı uygarlığı değil.

Bunlar kitap hakkında bir fikir versin diye, yazdığım gözüme çarpan üç beş hata, tutarsızlık... Kitap baştan aşağı bu minvalde yazılmış...

⁴ (Aybars E.)

Mason tarihçi Ergun Aybars hakkında fakirin "**Mason Tarihçi Ergun Aybars**" makalesini⁵ ve "**İzmir'de Belediye Başkanları ve Masonların Etkin Olduğu STK'lar, Kurumlar**"⁶ makalesinde de ilgili bölümü" okuyabilirsiniz.

Soyadı aynı masonlar: Ayberk Aybars

Localarda verdiği konferanslardan

KUŞADASI	Ergun Aybars	80. Yılında Türkiye Cumhuriyeti ve M.'luk	01.10.2003
	Süleyman Kasırga	M.'lukta Semboller ve Alegoriler	03.12.2003

Ege	İlgin Saylam	M.:luk ve Totaliterizm	04.04.1996
	Ergün Aybars	Türkiyede M.:luk Karşısı Akımlar	25.04.1996

Karşıyaka Kordon	Ergun Aybars	M.:luk ve Siyaset	30.3.1993
	Melih İnan	Aşk Peygamberi Mevlana	22.4.1993

İZMİR

KARŞIYAKA	Ahmet Bülent Göksel	Medyadaki Şiddetten Etkilenen Mason	07.06.1999
	Özkan Aras	Uzun İnce Bir Yoldayız	21.06.1999
NİRENGİ	Ergün Aybars	Türkiye'de Çağdaşlaşma Hareketleri ve Masonluk	27.05.1999
	Hakan Atis	Bencillik İyi Duyguları Yok Eder	10.06.1999

İzmir A. Rıza Sümreoğlu, Atilla Uslu,	Ergun Aybars,	M.:luğun Değişen Dünyada Yeri ve Önemi	23.1.1992
	Necdet Çolakoğlu	Çırak Avadanlıkları	30.1.1992
	Cengiz Döner	Akıl Bir M.: 'a Neleri öğretir.	13.2.1992

⁵ (Taşdelen, Mason Tarihçi Ergun Aybars, 2019)

⁶ (Taşdelen, Mason Tarikatı / İzmir' de Belediye Başkanları ve Masonların Etkin Olduğu STK' lar, Kurumlar)

19 Nisan Çarş.	BİLGİ			17 Nisan 2017 P.tesi günü DORLION Muh.: L.' sı ile ortak toplantı yapılacaktır.
	HOŞGÖRÜ	19:00	II	YÜKSELİŞ TEZİ OKUNMASI
			III	YÜKSELİŞ KARARININ ALINMASI
	AND	19:00	I	Ömür BAŞ K.: "KUVVETLER AYRILIĞI TEORİSİ"
			III	SKRÜTEN:Erdi Türkeri, Can Tokcan, Engin Kaya, Ergün Birgül
	PUSULA	19:00	I	Pek Muh.:Belgin ERKAN K.: "ÖZGÜR DÜŞÜNCE VE AKLÜ HIKMET"
			III	SKRÜTEN:Turan Akyürek,İsmet Emre Balkaya, Serdar Hızıroğlu
	DEFNE	19:00	I	Muh.:Levent BİRGİN K.: "HÜRRIYET VE MASONLUK"
				Gökhan ORHAN K.:
				Ayberk AYBARS K.:

Tez Jüri üyesi

D. 1953, Merzifon, Amasya – Ö. 2023 İzmir

Eğitim

Lisans: Ankara Ü. Dil ve Tarih Coğrafya F. Tarih B. 1978 -1982

Yüksek Lisans: Ankara Ü. Türk İnkılap Tarihi E, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, 1982 - 1984 / Danışman: Yusuf Oğuzoğlu

Doktora: Ankara Ü. Türk İnkılap Tarihi E, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, 1982 - 1984 / Danışman: Abdullah Çay

Akademik

Dokuz Eylül Ü, 2014 – 2023 Ölüm

Çukurova Ü, 2003 -2014

Dicle Ü, 2000 -2003

Gaziantep Ü, 1991 -1997

Yönettiği tezler: Ulusal Tez Merkezi kayıtlarına göre:

2007 – 2023 arasında 2 Dr. 15 Yüksek Lisans olmak üzere toplam 17 tez yönetmiş. İlk yönettiği Dr. tezi 2018! 16 yıl içinde 17 tez danışmanlığı düşük bir sayı.

Dokuz Eylül Ü’de yönettiği 6 tezden yalnızca 2 tezin jürisi tezlerle birlikte verilmiş. Bu 2 tezden ikisinde de mason Mehmet Emin Elmacı jüri üyesi.

İzmir’de Belediye Başkanları ve Masonların Etkin Olduğu STK’lar, Kurumlar makalesinden;⁷

“Rektör tarafından, Dokuz Eylül Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitü Başkanlığından alınmış. Rektörlüğün açıklamaları;

Rektör vekili Erdal Çelik ise yaptığı yazılı açıklamada,

“Rektörlük makamının iradesiyle gerçekleştirilen bu değişikliğin nedeni, Sayın Çukurova ile ilgili bazı somut bilgilerin varlığı ve ortaya atılan iddialardır. Buna göre; Sayın Çukurova’nın o dönemde gerçekleşen atamasında hayatın olağan akışına uygun olmayan işlemler yapılmış; Atatürk İlke ve İnkılapları Enstitüsü Müdürlüğü için açılan profesör kadrosu için kriter olarak ‘Kurtuluş Savaşı’nda haber alma ve yer altı faaliyetleri üzerine yayınlar yapmış olmak’ şeklinde belirlenmiştir. Ne tesadüftür ki bu konu başlığıyla ilgili Türkiye’deki tek akademik çalışma Sayın Çukurova’ya aittir ve 1997 yılında Ardıç Yayınları’ndan çıkan kitabının ismi ile aynıdır. Enstitüye bağlı akademik ve idari personel ili öğrencilerin Sayın Çukurova ile ilgili şikayet ve iddiaları da üniversitemiz üst yönetimi tarafından dikkate alınmış; kurumsal işleyişin selameti açısından böyle bir kararın alınması uygun görülmüştür. Üstelik konuyla ilgili Saygın Çukurova’ya bilgi verilmiş ve nazikçe ‘gereğini yapması’ rica edilmiştir. Hal böyleyken Sayın Çukorava önce ‘istifa edeceğini belirtmiş’ bunu takiben ise görevi bırakmayacağını ifade ederek, hukuki yollara başvuracağını açıklamıştır.

ÇUKUROVA’NIN ESERİ ATAMASI İÇİN ‘ÖZEL KRİTER’ YAPILDI

Sözkonusu ilanda Atatürk İlke ve İnkılapları Enstitüsü Müdürlüğü için açılan bir profesör kadrosunda, alınacak profesör için istenen kriter, ‘Kurtuluş Savaşı’nda haber alma ve yer altı faaliyetleri üzerine yayınlar yapmış olmak’ şeklindeydi. Belgelerde bu kriterin genel bir kriter değil Türkiye’de sadece Prof. Bülent Çukurova’da olan ve Prof. Çukurova’nın akademik çalışmasının ismi olan bir makale olduğu ortaya çıktı.

ÇUKUROVA’NIN ESERİ DE AYNI İSİMLİ

DEÜ Rektörü Füzün’ün açtığı bir kişilik enstitü müdürlüğü profesörlük kadrosunda aranan kriterle birebir örtüşen Prof. Çukurova’nın 1997 yılında Ardıç Yayınları’ndan çıkan kitabının ismi de, ‘Kurtuluş Savaşında Haber Alma ve Yer altı Faaliyetleri’ idi.

Bülent Çukurova’nın sürekli üniversite değiştirmesi, bir yerde köklenemediğinin göstergesi olduğu gibi, değişiklikleri hep bir unvan almak için yapmış. Bilim peşinde değil bence akademik unvan peşinde koşan bir kişi.

⁷

<https://huoltasdelen.com/index.php/component/content/article/124-mason/masonlar/kurumlarda-masonlar/izmirbelediye/144-izmir-de-belediye-baskanlari-ve-masonlarin-etkin-oldugu-stk-lar-kurumlar?Itemid=101> sayfa:319 - 321

Siyasi Yaşamı

2010'da DSP İl yönetim kurulu üyesi iken CHP'ye katılmış. Birlikte katıldığı partililer:

Bülent Çukurova, Recai Tör, Av. Mehmet Ali Arslanlıoğlu, Alper Tör, Altuğ Tör, Hakan Turna, Can Kana, Murat Şayan, Dilek Sözüdüz, Umur Özkale, Zeynep Özçelik, Serpil Bodur, Hazal Bodur, Cüneyt Kayakit, Hakan Özçelik, Ferit Koçer, İlmiz Ünlü ve Orçun Yakışan.

2011'de CHP'den milletvekili aday adayı olmuş. Aday yapılmamış.

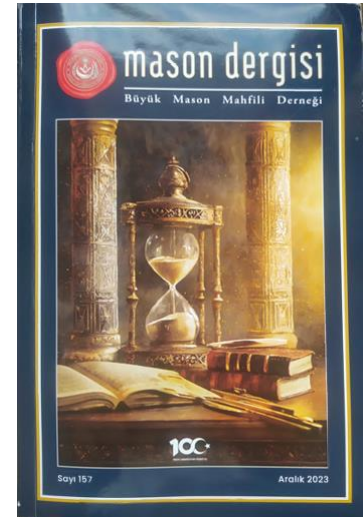
Profesör olmak için üniversite üniversite gezdiği gibi, milletvekili olmak için de parti parti gezmeye çıkmış sanki.

Masonluğu

ÖMBL İzmir Kordon Locası üyesi mason.

Mason Dergisi, Aralık 2023, sayı 157 - Ölüm Duyuruları:

Yapıtlarıyla Aramızda Yaşayacaklar...		
Nevzat İlhan	12/12/2022	ÖZGÜR
Süleyman Nesip Dördüncü	20/12/2022	BİLGE
Mehmet Fuat Karam	29/12/2022	PERGEL
Bülent Çukurova	01/03/2023	KORDON
Hüseyin Ertürk	10/01/2023	GÜNEŞ
Cengiz Apaydın	07/02/2023	PERGEL
Hüseyin Saraçoğlu	27/03/2023	KÖKEN
Ali Hakan Göçengil	14/04/2023	DELTA
Savaş Çıtırık	28/05/2023	AMANOS
Erdinç Bayhan	30/05/2023	HALIKARNAS
Ferdi Cem Karacaoğlu	12/06/2023	MURAT
Serdar Erön	28/06/2023	GÖNYE
Murteza Özhan	08/07/2023	ÖZGÜR
İbrahim Alakavuk	09/07/2023	PERGEL
Mustafa Zeki Semiz	16/07/2023	NAMIK KEMAL
Yaşar Algın	23/07/2023	UTKU
Mayir Hasan	05/08/2023	ETOILE D'ORIENT
Cihat Akçay	11/08/2023	IŞIK
Ekrem Işıl	15/08/2023	KUZEY YILDIZI
Duran Kuyumcuyan	26/09/2023	VERİTAS
Ali Ozan Eğilmez	01/10/2023	PERA
Vecihi Olut	17/11/2023	PERA
Mehmet Aydın Velioğlu	03/12/2023	DENGE
Adil Koruyan	06/12/2023	FEZA

Görsel 4 Mason akademisyenler: Ahmet Mehmetefendioğlu, Bülent Çukurova, M. Emin Elmacı

1969'da Ankara'da doğmuş.

Eğitim

Lise: Muğla Yatağan Lisesi ve Özel İzmir Lisesi

Lisans: Ege Ü, Fen Edebiyat F, Tarih B.

Yüksek Lisans: Ege Ü, Fen Edebiyat F, Tarih B, 1996

Tez: Bosna-Hersek'in Avusturya tarafından ilhakı ve doğurduğu tepkiler (1908-1912). Tez danışmanı Prof. Dr. Zeki Arıkan

Doktora: Dokuz Eylül Ü, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi E, 2001

Tez: II. Meşrutiyet'ten Lozan'a kapitülasyonlar. Tez danışmanı Prof. Dr. Zeki Arıkan

Yüksek Lisans Tezinde teşekkür yazısı;

Çalışmamın başlangıcından beri öneri ve yardımlarını eksik etmeyen ve özellikle son dönemde tezimin, kelime kelime gözden geçirerek büyük bir özveride bulunan danışmanım ve hocam Prof.Dr. Zeki Arıkan'a sonsuz teşekkürlerimi sunarken, bilgi ve belge alışverişinde bulunduğum arkadaşım Tanju Demir, Hakan Erterzi ve Yard.Doç.Dr.Ahmet Mehmetefendioğlu'na ve tezimin yazım aşamasında büyük katkıları olan Namık Kemal Nomak, Mehmet Ali Durmuş ve Necmiye Şaşmaz'a da teşekkür ederim.

Görüldüğü gibi her iki tezin de çalışıldığı dönem Osmanlı İmparatorluğu dönemi; Atatürk İlke ve Devrimleri ile hiçbir ilgisi yok! Her iki tezin de danışmanı Prof. Dr. Zeki Arıkan

Akademik Çalışma:

Dokuz Eylül Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi E.

Masonluğu

5.11.2015 tarihinde İzmir locasında eriştilerle mason olmuş.

Görsel 5 Mason kardeşler Ali Ulvi Puğ, Mehmet Emin Elmacı

Görsel 6 Oturanlar; Zeki Arık, mason Ergun Aybars, ? Ayakta mason Emin Elmacı

Tezde Jüri üyesi

Görsel 7 Ahmet Mehmetefendioğlu

Eğitim

Lise: Muğla Yatağan Lisesi ve Özel İzmir Lisesi

Lisans: Ege Ü, Fen Edebiyat F, Tarih B, 1987

Tez: Rahmi Arslan'ın Yaşamı ve İzmir Valiliği.

Yüksek Lisans: Ege Ü, Fen Edebiyat F, Tarih B, 1996

Doktora: Dokuz Eylül Ü, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi E, 2001

Tez: İkinci Meşrutiyet Döneminde Osmanlı hükümetleri ve İttihat ve Terakki / Danışman: Doç. Dr. Sabri Sürvegil

Doktora Tezi

Tezin başlığı; II. Meşrutiyet Döneminde Osmanlı Hükümetleri ve İttihat ve Terakki, tez danışmanı Doç.⁸ Dr. Sabri Sürvegil

Görüldüğü gibi her tezin çalışıldığı dönem Osmanlı İmparatorluğu dönemi; Atatürk İlke ve Devrimleri ile hiçbir ilgisi yok! Bir diğer ilginç durum da Dokuz Eylül Üniversitesinde doktora yapan Mehmet Emin Elmacı ve Ahmet Mehmetefendioğlu, iki tarihçi de II. Meşrutiyet Dönemini çalışmışlar. Bilindiği gibi II. Meşrutiyete sahip çıkanlar masonlardır. Doğal olarak da etnik olarak Türk olmayan unsurlar!

Akademik Çalışma:

Dokuz Eylül Ü öğretim üyesi. İzmir Ekonomi Ü. ders veriyor.

⁸ Tez sırasında akademik unvanı

Soyağacı Peşinde

"Ünlü Tarihçi Mehmetefendioğlu: 'Soyağacınıza Sahip Çıkın'

*Karşıyaka Rotary Kulübü tarafından düzenlenen toplantıya konuk olan Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nden Yrd. Doç. Dr. Mehmetefendioğlu, son dönemde büyük ilgi gören soyağacı ile ilgili bilgi verdi."*⁹

Görsel 8 Tarihçi Ahmet Mehmetefendioğlu, Rotary Toplantısında

Tarihçi Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu, İzmir Valisi mason ve hain Rahmi bey için bir akademik görünüşlü övgü makalesi yazmış. Baştan aşağı mason Rahmi Beyi öven, yücelten, bilimsellikten nasibini almamış bir yazı. Merak eden bağlantıdan okuyabilir;

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/ctad/issue/25524/269221>

İzmir Valisi Rahmi Beyin, masonluğundan söz etmemiş. Tarihçi olmayan ve Atatürk düşmanı mason Seyhun Tunaşar bile, Ahmet Mehmet Efendioğlu'ndan daha nesnel ve doğruları yazmış. Bakın okuyalım;

"Rahmi Bey'in sürgün numarası 2691'dir.

İşgal Kuvvetleri Komutanı Amiral Calthorpe Londra'ya gönderdiği raporda şöyle yazıyor:

'Siyasal durum nedeniyle Türk makamları, Seraskerlik cezaevindeki (Bekirağa Bölüğü) tutukluların güvenle korumasını Mayıs ayında artık yüklenemez oldular. Savaş zamanının ihtiyat tedbiri olarak başlıca tutuklular bize teslim edildiler ve 28 Mayıs günü Malta'ya sürüldüler. Bu işte Yüksek Komiserlik şu noktalardan yürüdü:

a) Sadrazamın kişisel bir ricada bulunarak, Türk Hükümeti'nin yüklenemeyeceği sorumluluktan kurtarılmasını istemesi,

⁹ <https://www.haberler.com/unlu-tarihci-mehmetefendioğlu-soyagaciniza-10670502-haberi/>

b) Tutukluların hapisten kaçmalarından ve bunun sonuçlarından bizim kendi korkumuz,

c) Bu kimselerin serbest kalınca Mütareke hükümlerinin uygulanmasına engel olmaları tehlikesi,

d) Tutukluların üçte ikisinin Foreign Office'in 233 sayılı telgrafındaki maddelere girmesi, yani bunların sürülmelerine ve daha sonra Müttefik mahkemelerince yargılanmalarına müsaade edilmiş olması,

e) Türk harp divanında yargılamanın göz boyama olması ve bizim kendi prestijimize zarar vermesi.' (31 Mayıs 1919)

Malta'da Salvatore Kalesi'ne hapsediliyor, sonradan Vardela Kışlası'na naklediliyorlar. Rahmi Bey, Hüseyin Cahit Yalçın, Cevdet Atasagun, Fethi Okyar ile birlikte aynı odada kalıyorlar.

Yukarıdaki İngiliz belgelerini araştırmasından aldığım günümüz araştırmacı yazarlarımızdan Bilal Şimşir, Malta Sürgünleri (Bilgi Yayınları-Ankara, 1985) adlı yapıtında Rahmi Bey hakkındaki kişisel yorumları oldukça olumsuzdur:

'Malta sürgünleri arasında Anglofil (İngilizsever) olanlar da vardı. Bunların en tanınmış olanı eski İzmir Valisiydi.

Büyük Savaşta İzmir Valiliği yapmış olan Rahmi Bey, İngilizciliği çok ileri götürmüştü. O yıllarda İngiliz İmparatorluğundaki Türkler, "düşman vatandaşı" diye enterne edilir, hapse atılırken, Anglofil vali, İzmir bölgesindeki İngilizleri baş tacı etmişti. Vali sayesinde bu İngiliz vatandaşları, yine eskisi gibi işlerini sürdürmüşler, kapitülasyonlardan yararlanarak ticaretlerini yürütmüşler ve Türk-İngiliz savaşından hiç etkilenmemişlerdi. O kadar ki, Atina'daki İngiliz Elçisi Lord Granville, Hükümetinden aldığı talimat gereğince, 22 Kasım 1917 günü İzmir valisine şu mesajı ulaştırmıştı:

'İzmir vilayetindeki İngiliz vatandaşlarına ekselanslarının gösterdikleri iyiliksever sempati ve güçlü koruyuculuk dolayısıyla, Hükümetimin ve bütün İngiliz ulusunun derin minnettarlığını ekselanslarına bildiririm...'

Savaş içinde sanki İngiliz hizmetindeymiş gibi çalışan ve düşmanın minnettarlığını kazanan bu vali, başka bir düşman devletle bu kadar yakın ilişki kurmuş olsaydı, belki vatan haini ilan edilir, harp divanına verilirdi. Öyle olmamıştır. İzmir Valisi, darbeyi, Türk Hükümetinden değil, sonunda yine İngilizler 'den yemiştir. Savaşta kendisine teşekkür eden İngilizler, Mütarekede onu yakalayıp Malta'ya sürmüşlerdir.

Bu İngiliz dönekliği Vali için bir şok olmuştur. Önce neye uğradığını anlayamamıştır. Şaşkınlığı biraz geçince Dışişleri Bakanı, Lord Curzon'a bir mektup

yazarak, savaş içinde İngilizlere yaptığı hizmetleri anlatmış ve serbest bırakılmasını istemiştir. Buna bir karşılık alamayınca Atina Elçisini hatırlamıştır. Savaş içinde kendisine teşekkür mesajı ileten Lord Granville, yine Atina'daydı. 30 Aralık 1919 günü Malta'dan Lord Granville'e bir mektup yazdı. Değerli bir hatıra olarak sakladığı İngiliz teşekkür mektubunun örneğini İngiliz Elçisi ne gönderdi.

(İngiliz Hükümeti'nin ve bütün İngiliz ulusunun bu derin minnettarlığının, benim Malta 'ya sürülmem biçiminde gösterilmesi beni o kadar şaşırttı ki...) dedi. Serbest bırakılması için aracılık etmesini Elçi'den rica etti.

Lord Granville, sürgünün bu mektubunu Londra'ya iletirken, gerçekten Mr. Balfour'un talimatı gereğince kendisine teşekkür etmiş olduğunu da söyledi. Ama İngiliz Dışışleri Bakanlığının tutumu çok olumsuzdu. Londra'nın yetkilileri, ellerine geçirmış oldukları eski valiyi serbest bırakmamak için bahaneler buldular: (İleri gelen İttihatçılardandır), (Rumların sürülmesinde sorumluluğu vardır) dediler. Onun İngilizlere hizmetini ise nankörce yorumladılar. Valinin İngilizciliği sözde düzmeceymiş, İttihatçı taktiğiyymiş. Savaşın gidişi tersine dönerse, İtilaf devletleriyle bir (açık kapı) bırakmak amacıyla düşünölmüş imiş. Atina Elçisine, eski İzmir Valisinin Malta'da (tutuklu kalması için haklı nedenler var) diye karşılık verildi.

Bundan sonra eski Vali, Malta'dan kurtulabilmek için başkalarını araya koydu. Önce Londra'daki Fransız Büyökelçiliği sürgün Valinin durumuyla ilgilendi. Çünkü Vali, İzmir yöresindeki Fransız yurttaşlarına iyi davranmıştı. Fransız Büyökelçiliği hem Vali'nin Malta'da rahatsız olduğunu duymuştu; bunu soruyordu. Hem de serbest bırakılması için İngilizlerin nabzını yokluyordu. İngilizler bu girişime sinirlendiler. Biraz da Fransızlardan kuşkulandılar. İngiliz Dışışleri Bakanlığı, sürgün Vali'nin (genel sağlık durumu tatminkârdır) diye kısa bir karşılık verdi. Foreign Office yetkilileri kendi kendilerine de (Fransızlar onu Türkiye'ye geri göndermeye pek hevesli, Fransız Büyökelçisine daha fazla bir şey söylememek iyi olur) dediler.

10 şubat 1921 günü de Türkiye'de iş tutmuş İngiliz zenginlerinden Mr. Charlton Whittall, eski Vali hakkında İngiliz Dışışlerine uzunca bir mektup yazdı. Onun İngilizler 'e hizmetlerini övdü; Ayvalık Rumlarının sürülmesinde de suçlu bulunmadığını söyledi. Serbest bırakılmasını rica etti.

29 Mayıs 1920 günü İngiliz Savunma Bakanı Winston Churchill, Dışışleri Bakanlığına başvurdu. (Türklerin eline düşen adamlarımız rehin olarak tutulacaklar ve ancak Malta sürgünleri serbest bırakılınca kurtarılabileceklerdir) dedi. Eski İzmir Valisi Rahmi Bey gibi bazı Anglofil sürgünlerin salıverilmesini önerdi. Churchill, askerlerin kaygılarını dile getiriyordu.

Ama askerlerin düşünceleri diplomatlarca paylaşılmıyordu. İngiliz yetkilileri, Malta sürgünlerinden bazılarını bile serbest bırakmaya razı değillerdi. Bu işi bir onur meselesi yapıyorlardı. Birkaç sürgünün bile serbest bırakılması, Kemalistlerce (İngiltere'nin güçsüzlüğü) biçiminde yorumlanacaktı. İngiliz onuruna zarar verecekti. Dışışleri, (Malta 'daki Türker'den hiç birinin serbest bırakılmasının düşünülmediğini) Churchill'e bildirdi. (...)'

Araştırmacı-yazar Bilal Şimşire bu sert yorumuna rağmen İngiliz gizli belgelerinde yaptığı titiz araştırmaları bizlere aktardığı için teşekkür ederiz.

Malta günleri üzerinde tatlı bir yorum gazeteci Ahmet Emin Yalman (Tekrisi: Bilinmiyor. Adına 1917'de Nejat Locası üyeleri arasında rastlıyoruz.) Kardeşimiz hakkında şunları yazıyor:

"Evvelce de bir münasebetle yazdığım gibi eski İzmir Valisi Rahmi Bey'in Malta'da bulunması, İngilizler bakımından garip bir meseleydi. Rahmi Bey harp zamanında İngiliz vatandaşlarına iyi baktığı için Londra'dan bir teşekkür mektubu almıştı. Bundan ancak bir kaç ay sonra pek berbat şartlar içinde Malta'ya sürülmüş ve Salvator Kalesinde hapsolunmuştu. Rahmi Bey Malta'da bulunduğu müddetçe Avam Kamarasında sorular devam etmiş, gazeteler yazılar yazmış, İzmir'de yaşayan İngilizler protestolar yağdırmış, o zaman Sömürgeler Nazırı bulunan Mr. Churchill, Rahmi Bey'in Malta'da tutuklu bulunmasını aklının kabul etmediğini söylemişti, fakat bütün bunlar Rahmi Bey'in kurtuluş zamanını bir saat bile kısaltmamıştı." (A.E. Yalman - Yakın Tarihte Gördüklerim ■ 1970 - Cilt:2, Sf:156-157)"¹⁰

Görsel 9 33.° Mason İzmir Valisi Rahmi Bey

¹⁰ (Tunaşar, 2001)

Yüksek Lisans Tezi, Osmanlı'nın son dönemi İzmir Valisi Rahmi bey

Ahmet Mehmet Efendioğlu yaptığı Yüksek Lisans Tezinde, 33. Mason Rahmi beye övgüler düzmekte. Rahmi beyin işgalci Batılı ülkeler ile kurduğu yakın ilişkileri överek itiraf ederken, azınlıklara nasıl destek olduğunu da ballandıra ballandıra anlatmakta. Oysa o sırada Yunanlılar, İzmir'de ve işgal ettikleri her yerde Türklere acımasız katliamlar yapmaktaydı. Rahmi Bey, 33.Derece masondur, 31 Mart olayları sırasında İzmir'de Müslüman olmayan masonlarca kaçırılıp, saklanır. 31 Mart isyanı bastırıldıktan sonra görevine geri döner. Türkiye Cumhuriyeti döneminde İstiklal Mahkemesinde yargılanmıştır.

Fakirin "Osmanlı İmparatorluğunda Mason Locaları" kitabından;¹¹

"İzmir'de yaşayan bazı Masonlar 21 Nisan 1909'da Fransa Büyük Doğusu bağlı Homere adı ile loca kurarlar. Üyeler ağırlıklı olarak Yahudiler, Levantenler ve Ermeniler. 1914 yılında Dünya Savaşının başlaması ile İzmir Valisi mason Rahmi'nin isteği ile faaliyeti belirsiz bir süre için durdururlar. Homere Locasının bu uykuya geçişi sırasında başkanı Diran Aşnan 1918'de İzmir'de kurulan Büyük Doğu başlısı Güneş Locasının da ilk yöneticisi olmuş. "

"Homer locasının yöneticileri; 1909 -1911, Salvator Modiano; 1911-1913, Leon Valet; 1913-1914, Diran Aşnan, 1913'de 114 üye.

1914'de Vali Rahmi beyin emri ile uykuya girer. Vali de 33.º mason! Son başkan Ermeni Diran Aşnan."

"Rıza Nur; 'Meşrutiyet ilân olununca Rahmi, Talât ve arkadaşlarından çoğu İstanbul'a gelince derhal İstanbul'da mason locaları açtılar Birçok Türkleri localara kaydettiler. Bunların mühim bir kısmı da dönmeler idi. İttihat ve Terakki cemiyeti demek mason locası demek oldu. İttihatçılar locaları kendilerine kuvvet ve âlet yaptılar.'"

"1920-1921, Umberto Patierno, İtalya – Osmanlı, Trablusgarp savaşı sırasında, İzmir'de, Polisin karşı çıkmasına rağmen gizlice evlerde toplanıyorlar; çevrede propaganda yapıyorlar.

İzmir valisi mason Rahmi beye şikâyet edilmesine rağmen işlem yapmıyor."¹²

Yukarıda yazdıklarım benim sözlerim değil; belgeleri ile bilim insanlarının sözleri, yazdıkları. Bunları Tarihçi Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu bilmez mi? Bilir elbet ama söz etmez. Çünkü mason ve muhtemelen hangi derinliklerdeki Türk karşıtlığı, bir bilim

¹¹ (Taşdelen, Osmanlı 'da Mason Locaları, 2019)

¹² (Taşdelen, Osmanlı 'da Mason Locaları, 2019)

<https://huoltasdelen.com/index.php/component/content/article/93-mason/mtarikatiyazilarim/129-osmanli-da-mason-localari-huol-tasdelen-trablusgarb-in-italyanlarca-isgali?Itemid=101>

insanında olması gereken "bilim namusundan" önce geliyor. Sonra da ortada Tarihçi diye, hem de Atatürk Devrim ve İlkeleri dersleri vermek için dolanıyorlar. Yazıklar olsun.

33.° mason, Rahmi Bey, 1909'da en üst dereceli masonlardandır ve İtalyan devletine bağlı İtalyan masonlarının emrinde ilk yerli mason örgütünü kuran ekibin önde gelenlerindendir."

Aşağıda Türkiye Yüksek Şûrasının 150. Yıl kitapçığından 33.° masonlar listesinin en tepelerinde İngiliz işbirlikçisi, Türk düşmanı Rahmi Bey:

		
1861 2011		
OTUZ ÜÇ Dereceli Kardeşler		
Prens Muhammed Abdülhalim Paşa		Fırka Kumandanı, ferik
Prens Aziz Hasan Paşa		Dahiliye Nazırı, Sadrazam
Mehmed Talat bey	1909	Maliye nazırı
Mehmet Cavit bey	1909	Meb'us, İzmir Valisi
Rahmi bey	1909	Meb'us
Mihail Şükrü BLEDA	1909	Meb'us, Dr., Filozof
Rıza Tevfik BÖLÜKBAŞI	1909	Meb'us
Nasım MAZİ İYAH	1909	Tüccar
Mişel NORADUNKYAN	1909	Avukat
David J. KOHEN	1909	Avukat
Osman Adil	1909	Meclis-i meb'usan başkâtibi
Asım bey	1909	Avukat
Mehmet Amr	1909	Hâkim, Temyiz reisi, Meb'us
M. Fuat Hulusi DEMIRELLİ	1909	Âyan âzası
Mehmed Galip bey	1909	Meb'us, Muharrir, Tanin Gazetesi sahibi
Hüseyin Cahit YALÇIN	1909	Avukat
Osman Talat	1909	Umum Jandarma Kumandanı
Galip Paşa	1909	Tüccar
Satın Kibar	1909	Tüccar
Kâtipzâde Sabır	1909	Tüccar
Emanüel KARASU	1909	Avukat, Meb'us
Mehmet Ali Baba	1909	Dr. Miralay, Hilal-i Ahmer Reisi
Faik Süleyman Paşa	1909	Fırka Kumandanı
İbrahim Müslim	1910	Doktor

Belge 1 Yüksek Şûra 150. Yıl kitapçığından 1909 -1910 33.° Masonlar Listesi

Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi

Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, Cilt 2, Sayı 4’da bir yazısı yayımlanır.

Ergun Aybars bu makalesinde bir akademisyenden çok; fanatik mason kimliği ile masonların, Atatürk’ün yakın ekibinden Türk Devrimlerinin kararlı bir devrimcisi ve uygulayıcısı Mahmut Esat Bozkurt’a nefretlerini, iftiralalarını ve sövmelerini sahipleniyor.

İşin üzücü tarafı, Atatürk ve Türk Devrimleri karşıtlığını, üstüne bir giysi gibi geçirdiği akademik kimliği ile Atatürkçü yalanı arkasında gizlenerek yapıyor. Makale baştan aşağı belgesiz, kanıtsız, yalanlarla dolu. Makalede masonların dergilerinde, kitaplarında yazdıkları yalanlar, hakaretler, iftira ve çarpıtmalardan farklı hiçbir şey yok. Mason Ergun Aybars, papağan gibi yineliyor.

Bu makaleyi yazıma kim hazırlamış; mason Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu.

İzmir’de Belediye Başkanları ve Masonların Etkin Olduğu STK’lar, Kurumlar makalesinde ilgili bölüm okunabilir.¹³

¹³ (Taşdelen, Mason Tarikatı / İzmir’ de Belediye Başkanları ve Masonların Etkin Olduğu STK’ lar, Kurumlar, s. 292-298)

Lisansüstü Tez Danışmanlığı Yaptığı Mason Öğrenciler

HKEMBL İzmir Vadisi Nokta Locasında Hakan Ayaz adlı bir mason olduğu Mimar Sinan dergisinde yayınlanan konferans duyurularında görülmektedir.

138 NOKTA	İNİMLİ DEMİRKOL	DOĞU İNE KADAR DOĞRU	06.02.2014
	Cahit ÜLKÜ	Mason Gözüyle Neden Tarih	18.11.2013
	Eli BENCÜYA	Aydınlık Üzerine Bir Sohbet	16.12.2013
	Raci HATİPOĞLU	Nur İstiyoruz Üstadı Muhterem	13.01.2014
	Hakan AYAZ	Atatürk Cumhuriyeti ve Masonlar	27.01.2014

Ahmet Mehmetefendioğlu tez öğrencilerinden birisinin adı da Hakan Ayaz!

Hakan Ayaz Ulusal Tez Merkezi kayıtlarında tezlerine ait bilgiler:

Tez No	İndirme	Tez Künye	Durumu
383677		II. Meşrutiyet Döneminde Hasan Tahsin ve gazeteciliği / Hasan Tahsin and his journalism at the II. Constitutionalism Period Yazar:HAKAN AYAZ Danışman: YRD. DOÇ. DR. AHMET MEHMETEFENDİOĞLU Yer Bilgisi: Dokuz Eylül Üniversitesi / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Ana Bilim Dalı Konu:Gazetecilik = Journalism ; Tarih = History Dizin:Basın tarihi = Press history ; Gazetecilik = Journalism ; Hasan Tahsin = Hasan Tahsin ; Meşrutiyet II = Constitutional Monarchy II ; Siyasi olaylar = Political events ; Türk basını = Turkish press	Onaylandı Yüksek Lisans Türkçe 2014 140 s.

Enstitümüz çalışanları ile değerli Hocam Yard. Doç. Dr. Mehmet Emin Elmacı'ya, kurum müdürümüz ve Hocam Prof. Dr. Kemal Arı'ya teşekkürlerimi sunarım. Okul dönemim boyunca her zaman desteğini hissettiğim, özel arşiv belgelerini de esirgemeyerek bu çalışmamın temelini oluşturan saygıdeğer Hocam Yard. Doç. Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu'na da en derin sevgi ve saygılarımı sunarım.

Hakan AYAZ

İzmir-2014

TUTANAK

Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nün 23.05.2014 tarih ve 876/1 sayılı yönetim kurulu toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 30. Maddesine göre Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi 2011880005 numaralı Hakan AYAZ' ın "II. Meşrutiyet Döneminde Hasan TAHSİN ve Gazeteciliği" konulu Tezi' incelenmiş ve aday 26.06.2014 saat 10:00'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan - savunmasından sonra 60 dakikalık süre içinde gerek tez konusu gerekse tezin dayanağı olan Ana Bilim dalından jüri üyelerince sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek adayın tezini başarılı olduğuna oybirliği ile karar verilmiştir.

TEZ NOTU: 95 (DOKSAN BEŞ)

Yrd. Doç. Dr. Ahmet MEHMETEFENDİOĞLU

Başkan

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin ELMACI

Üye

Yrd. Doç. Dr. Fevzi ÇAKMAK

Üye

ASLİ GİRİŞ

Tez No	İndirme	Tez Künye	Durumu
756282		II. Mevriyet döneminde bütçeler (1908-1918) / Budgets in the II. Constitutional period (1908-1918) Yazar:HAKAN AYAZ Danışman: DR. ÖĞR. ÜYESİ AHMET MEHMETEFENDİOĞLU Yer Bilgisi: Dokuz Eylül Üniversitesi / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Ana Bilim Dalı Konu:Ekonomi = Economics ; Maliye = Finance ; Tarih = History Dizin:Bütçe = Budget ; Bütçe sistemleri = Budget systems ; Ekonomi = Economy ; Ekonomi tarihi = Economic history ; Mevriyet II = Constitutional Monarcy II ; Osmanlı Dönemi = Ottoman Period ; Osmanlı tarihi = Ottoman history ; Türk parlamento tarihi = Turkish parliament history ; Türk tarihi = Turkish history	Onaylandı Doktora Türkçe 2022 291 s.

Çalışmamız sırasında bilgi, öneri ve en önemlisi manevi yardımlarını benimle paylaşan danışmanım, Hocam, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Mehmetefendioğlu'na teşekkürleri bir borç bilirim. Tez izleme jüri üyelerim Doç. Dr. Mehmet Emin Elmacı'ya ve Prof. Dr. Melih Tinal'a destekleri için teşekkür ederim. Bu uzun süreç zarfında desteklerini hiçbir zaman eksik etmeyen aileme yürekten şükranlarımı sunarım.

Hakan Ayaz Academia.edu sitesinde hesabı:

Hakan Ayaz

Dokuz Eylül University, History, Graduate Student
Ege University, History, Alumnus

+ Follow

Message

Followers 30

Following 43

Co-author 1

Mentions 1

Public Views 766

Interests

View All (32)

European Integration History

Armenian Genocide

England

Siyasal İletişim

European integration

Sözde Ermeni soykırımı ile ilgileniyormuş!

✓ Kaynak Listesinden

Bir akademik çalışma için kaynak olabilecek nitelikte olan kaynaklar, kırmızı renkle yazılmıştır.

SOYSAL İlhami, Dünyada ve Türkiye’de Masonluk ve Masonlar, Der Yayınları, İstanbul,1988

_____, Dünyada ve Türkiye’de Masonluk ve Masonlar, Derin Yayınları, 6.b, İstanbul, Mart 2010

Bilim İnsanları

ELDEM Edhem, "Geç Osmanlı Dönemi’nde Masonluk ve Siyaset Üzerine İzlenimler", Toplumsal Tarih Dergisi,33,Eylül 1996,s.s.16-29

Prof. Dr. - Osmanlı Tarih Bilim insan. Ailesinde pek çok mason bulunmaktadır.

ÖKE Mim Kemal, Kutsal Topraklarda Siyonistler ve Masonlar, Çağ Yayınları, İstanbul,1991

Prof. Dr. - Aynı ismi taşıyan dedesi Mim Kemal Öke, Türkiye 'de mason tarikatı tarihinin en karanlık üç Büyük Üstadından biridir.

Torun Mim Kemal Öke 'nin mason tarikatı ile ilgisi bulunmamaktadır. Ancak siyasi olarak farklı dönemlerde bilimsellikten uzaklaşmış, savrulmuştur.

Mason Akademisyenler

DUMONT Paul, Osmanlıcılık, Ulusçu Akımlar ve Masonluk, (Çev. Ali Berkay), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2014

DUMONT Paul, "Tanzimat'ın Küçük Evreni Olarak Osmanlı Masonluğu", Tarih ve Toplum Aylık Ansiklopedik Dergi, C.12,S.73

Paul Dumont mason ve bilim insanı, tarihçidir. Mason Tarikatı araştırmalarında önemli bir kaynaktır.

KARAL Enver Ziya, Büyük Osmanlı Tarihi, Türk Tarih Kurumu Yayınları, XIII. Dizi, S.16, h3, C.4,1998

Prof. Dr. - Çok önemli bir Cumhuriyet tarihçisidir. Mason olmakla birlikte bilim insanlığı ile masonluğunu hiç karıştırmamış, bilimsel çalışmalarını bağımsız olarak bilimsel gerçeklere bağlı kalarak yapmıştır.

ANDUZE Eric, Osmanlı Türkiye'sinde Masonluk1908-1924,(Çev. Can Kapyalı), Sokak Kedisi Omnia Yayını, İstanbul, 2012

İtalyan, çok önemli bir Fransız akademisyeni ve mason araştırmacıdır.

NAUDON Paul, Masonluğun Kökenleri Kutsallık ve Meslek (Çev. Can Kapyalı), Homer Kitabevi, İstanbul, Mayıs 2007

TEZCAN Semih S. - İsmail İşmen, İlk Türk Masonları ve Sultan Murad V, Mimar Sinan Yayınları, No:22, İstanbul, 1998

Prof. Dr. - Semih S. Tezcan, öldüğü sırada Bilkent Ü. öğretim üyesidir. Türkolog olmakla birlikte, bilimsel olarak çok önemli bir noktaya ulaşmadığı gibi, bilimsel olması gereken çalışmalarında, masonlukla kesiştiği noktalarda, mason tarikatı öğretisi doğrultusunda çalışmıştır.

IACOVELLA Angelo, Gönnye ve Hilal İttihad-Terakki ve Masonluk, (Çev. Tülin Altınova), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2.b. İstanbul, Mart 2005

Kaynak olarak kullanılabilir.

KOLOĞLU Orhan, Abdülhamit ve Masonlar (1905'e Kadar),Gür Yayınları 1.b. İstanbul, 1991

_____,Abdülhamit ve Masonlar, Eylül Yayınları, İstanbul, 2001

KOLOĞLU Orhan, Sabah, "Makale",14 Mart 2005

Orhan Koloğlu ile Yapılan Görüşme(Görüşme Tarihi:08.04.2015)

Orhan Koloğlu Tarih alanında Doktorası olan mason araştırmacıdır. Önemli araştırmalar yapmış olmakla birlikte, kitaplarında önemli ve hassas noktalarda gerçeği mason tarikatı lehine çarpıtmaktan kaçınmamıştır. Masonların akademik dereceli propaganda ve meşrulaştırmasını yapmıştır. Kaynak olarak kullanılırken, yorumlarında çok dikkatli olunması gerekir. Bunu da Mason Tarikatı hakkında kapsamlı bilgisi olmayan bir kişi yapamaz. Kolayca yanlış yönlere gider.

AYBARS Ergün, "Mahmut Esat Bozkurt ve Masonlar", Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, C.II, S.4-5, İzmir, Yıl:1994-1995

Mason Yazarlar

AYAN Tamer, Kalbimizde Saklı Kalan Atatürk ve Masonluk, Yurt Yayınları, 1.b. Ankara, Mart 2008

AYAN Tamer, "Simurg", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:2003, No:129, İstanbul, 2004

HKEMBL önceki Bü. Üs. Yrd. , EKSR Yüksek Şûra 33.º masonudur. Yazdıklarında sürekli olarak gerçeği çarpıtan, kafasında uydurduklarını yazmış bir masonudur. Amerikan masonluğuna yakındır. Maden mühendisidir.

Bir akademik çalışmada yazdıkları kesinlikle kaynak olamaz.

EGERAN Enver Necdet, Güncellenen Masonluk, 2.b.b.y.y.b.t.y.

Amerika derin devletinin Türkiye 'de mason tarikatına operasyon yapıp, bölünen büyük parçayı Amerikan mason yargısının egemenliğine alındığı dönemde, Amerikalı masonların en önemli işbirlikçisi ve Bü. Üs. 'dır. Mobil Türkiye Ofisinin en üst yöneticisi ve Maden mühendisidir.

Bir akademik çalışmada yazdıkları kesinlikle kaynak olamaz.

BESİMZADE Mustafa, Sorularla Masonluk, İzmir Vadisi Araştırma Locası Dizisi no:4,4.b. İstanbul,2014

DURU M.C. Tolerans, Türkiye Mason Derneği Yayını, İstanbul,1959

İŞİNDAĞ Selami, Masonik Diyalog, Akasya Tekemmül Mahfili Yayınları (Ekin Basımevi), İstanbul, 1964

İŞİNDAĞ Selami, "Çalışma İhtirası", Türk Mason Dergisi, Yıl:10,S.39, Temmuz, 1960

_____, "Çağımızın Dinsel ve Sosyal Hayatında Bulunan İnanç, Fikir ve Törenlerden Bazıları Nereleden Doğup Gelmiş Olabilirler", Türk Mason Dergisi, Yıl:14,S.56,İstanbul, Ekim,1964

ÖMBL önceki Bü. Üs. Mason olarak sürekli çarpıtan, bilmediği konularda da "kafasına göre" safsata yazan bir masonudur. Kaynak olamaz.

LAYIKTEZ Celil, "31 Mart Olayı", Mimar Sinan Dergisi, S.89,Eylül 1993

LİMONCUOĞLU Önder, Masonluk Araç Mı, Amaç Mı? Limoncuoğlu Yayınları,1. b. Alsancak /İzmir, Kasım 2011

Saygın Avukattı. Hiçbir gerçekliğe bağlı kalmaksızın kafasına göre safsata yazmış, parası ile kitap batırmıştır. Kaynak olamaz.

ÇELTİKÇİ Fikret, "Deneme Adalet Mefhumu üzerine Düşünceler", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:2,Mart 1968,S.5,s.54

_____, "Masonluk Çalışmalarını Düzenleyen Unsurlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1981,S.40,s.12

Fikret Çeltikçi de o dönemin önemli masonlarından ve sonrasında baş mason olmuştur. Yazdığı masonluk tarihi Hakkındaki kitabın çok ciddi hatalarla dolu olduğu, masonlarca bile kabul edilen bir durumdur. Kaynak olamaz.

ÖZGÜL Nalan, Sırna Kalem Basanlar Haşşaşiler 'den Masonlara, Kemer Yayınları, İstanbul 2014

Kitabın adı bile tarihi gerçeklerle örtüşmüyor. Bir de bunu akademik çalışmada referans diye kullanıyorlar!

TUNUSLUOĞLU M. Kemal, Hür Masonlar Anayasası (Anderson Nizamı) 1723,İzmir Milli Kütüphane Müdürlüğü, Demirbaş No:16727,İstanbul, 1989

ABUT S. "Türkiye'de Kilise ve Devlet", Türk Mason Dergisi, Yıl:8,S.29,Ocak 1958

AKKERMAN Naki Cevad, "Mabette Dua", mimar Sinan Dergisi, S.31,Yıl:1979

_____, "Felsefe Açısından Masonluk Ülküsünün Temel İlkeleri ve Niteliği Üzerine Düşünceler", Mimar Sinan Dergisi, S.28,Yıl:1978

_____, "Politika ve Masonluk", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:2,S.7, Eylül,1968

_____, "Hümanizm Bakımından İslam Felsefesi ve Mason İlkeleri", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1,Eylül 1967,S.3,s.29,30

_____, "Kardeşlik Duygusu Collegium Humanum ",Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1,Ekim 1966,S.1,s.11,12

ALSAÇ Orhan, "Almanya'da Masonluğun Dış Âleme Tanıtılması Çalışmaları", Mimar Sinan Dergisi, S.19,Yıl:1976

ALSAN Nevci , "Bilim Sembolü", Türk Mason Dergisi, İstanbul,1959 ALANBAY Şakir, "Bazı Örtülü Kurumlar", Türk Mason Dergisi, Yıl:11,S.41,Ocak 1961

ALANBAY Kemal Şakir, "Aşk "Türk Mason Dergisi, Yıl:9,S.34,Nisan 1959

ALANBAY Kemal, "Masonluk Mefkûresi Gözüyle Hürriyet", Türk Mason Dergisi, Yıl:8, S.29, Ocak,1958

- ALANBEY Kemalettin, "Aşk", Türk Mason Derneği, Yıl:9,S.34,Nisan,1959
- ALIÇLI S. "Müsamaha ve Taassup Hakkında", Türk Mason Dergisi, Yıl:8, S.29,Ocak 1958
- ALTARİ. M, "Bir Hilabe Genç Mason Adaylarına", Türk Mason Dergisi, Yıl:11, S.41,Ocak,1961
- ARIÇ Sabahattin, "Tanınmış Büyük Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:2, S.7, Eylül,1968
- ATA Reşit, "Ex Oriente Lux-Işık Doğudan Gelir", mimar Sinan Dergisi, Yıl:1986,S.60,s.15
- ATABEK Reşat, "Masonlukta Sır", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1981,S.42,s.25
_____, "Yabancı Obediyanslara Bağlı Osmanlı İmparatorluğunda Çalışan Localar Hakkında", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1985,S.55,s.s.4-12
- BARUTÇU Aliye, "Türk Şiirinde İnsan Sevgisi", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:3, 1971, S.10,s.s.58-62
- BOYMAN N.O. "Masonluğa Göre Fikir Hürriyeti", Türk Mason Dergisi, Yıl:8, S.32,Ekim,1958
- BOYER S. "Bizde ve Dünyada Resim Sanatı", Türk Mason Dergisi, Yıl:9, S.35, Temmuz,1959
- BULDAÇ Orhan, "Atatürkçülük İlkeleri Işığında Ekonomik Kalkınma", Mimar Sinan Dergisi, Yıl: 1981,S.41,s.107
- B.N.Z. " Bir Mülahaza", Türk Mason Dergisi, Yıl:7,S.26,Nisan 1957
- MARGULİES Mişel, "XIX Asır Ortalarında- İstanbul'da Fransız Obediyansına Bağlı Bir Loca Ser", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1984,S.51,s.37,38
- ERENDAĞ Dündar, "Kalkedonya Muh. Mah.den Günümüze (İdeal Muh. Locası) ", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1982,S.44,s.11
_____, "Uyku Döneminde İdeal Muh. Locası", Mimar Sinan Dergisi, Yıl: 1984,S. 53,s.s.19-32
- ERGİN Cafer, "Şeyhülislam Musa Kazım Efendi", Türk Mason Dergisi, Yıl:9 S.35, İstanbul, Temmuz, 1959
- ERGİNSOY Abdürrahman, "Dünya Masonluğunun Oluşumu", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:4, 1974, S.14,s.13
- ERKÜN Safa Ş. "Atom Enerjisinin Kullanılmasından Doğan Bazı Felsefi ve İktisadi Meseleler", Türk Mason Dergisi, Yıl:9,S.35,Temmuz1959
- ERMAN Hasan, "Özgürlük", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1985,S.56,s.20

- ERMAN Sahir-Suha Umur, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1976,S.19
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1982, S.44, S.s.57-59
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1976, S.20, S.s.67-69
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1976, S.22 S,s.75,76
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1976, S.21, S.S.71,72
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1977, S.23, S.s.81-84
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1978, S.29, s.71-73
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1977, S.26, s.77-79
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1977, S.25, s.73-75
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1977, S.24, s.77-80
- _____, "Ünlü Masonlar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1979, S.31, s.75,76
- ERSOY Şadan, "Ülkü Mabedi Yolunda", Mimar Sinan Dergisi, No:129,Yıl:2003
- FIÇICIOĞLU Ziya, "Tasavvuf ve Masonluk 1",Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1984, S.54,s.68
- GÜRSEL Mustafa, Tarih Boyunca Masonluğa ve Masonlara Yöneltilen Saldırıları, Mimar Sinan DergisiS.31,Yıl:1979
- G. M. "Tek Dünya", Türk Mason Dergisi, Yıl:8,S.29,Ocak,1958
- KARABECE Avni, "Farabi", Türk Mason Dergisi, Yıl:14,S.56,İstanbul,Ekim1964
- _____, "Ritüeller Hakkında", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:2,S.7,Eylül,1968
- KOYLAN Osman Zeki, "Hatıra Defterimden", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1983, S.48,s.27
- K.Ş.A. "Marifeti Nefis Bilgi ve İrfan ",Türk Mason Dergisi, Yıl:7,S.26,Nisan 1957 Türk Mason Dergisi, S. 56,Yıl,14,1964
- LEVİ Yako, "Çırak İle Üstad Arasında Bir Diyalog", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1982,S.43,s.17
- MARGULİES Mişel, "Müstakil Türk Masonluğu Yüksek Azim Mahfili ",Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1979,S.32,s.6

MİNEZ Behzat, "Atatürk'ün Türk Masonlarına Gösterdiği İlgi, Teveccüh ve İtimat "Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1981,S.41,s.97 Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1979,S.31,İstanbul,1979

ÖRS Ahmet, "Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:3, 1970, S.9,s.59

ŞENERDEM Mustafa Enver, "Bugünkü Çalışmalarımız Hakkında", Türk Mason Dergisi, Yıl:7,S.26,Nisan 1957

TARHAN Tayfur, "Fazilet", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1978,S.28,İstanbul 1978

_____, " Sembol ve Alegori", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1975,S.17,s.48

_____, "Hakikati Aramak", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:4,1974,S.15,s.68

TEMEL Raşit, "Bazı Tarifler ve Açıklamalar", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:2,Mart 1968,S.5,s.31

Üç Yıldız, "Bazı Örtülü Kurumlar", Türk Mason Dergisi, Yıl:11,S.41, Ocak1961

LUYAZMAN Aydın, "Ahmet Mithat Efendi", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:2,Haziran

196,S.6,s.89

UMUR Suha, "Belgelere Göre 5.Murad'ın Masonluğu", Tarih ve Toplum Aylık

Ansiklopedik Dergi, İletişim Yayınları, S.38,Ocak 1987

_____, "Reşat Nuri Güntekin'in Tekris Celsesi Zaptı", Mimar Sinan Dergisi, S.28,Yıl:1978

_____, "Nuru Ziya Sokağında Ellinci Yıl", Mimar Sinan Dergisi, S.31Yıl:1979

_____, "Türkiye'de Masonluğun Uyku Dönemleri", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1985,S.58,s.10

_____, "V. Murad 'ın Masonluğu Hakkında Belgeler", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1975, S.18,s.28

_____, "Necat Mahfi-i Muhteremi ve Himaye-i Etfal Cemiyeti", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1976,S.22,s.s.67-69

_____, "Arşivimizden Belgeler", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1976, S.21,s.68

_____, " Arşivimizden Belgeler 1933 Yılında Bir Olay", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1978,S.27,s.50

UMUR Ziya, "Yemin", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:3,1970,S.9,s.13

YAŞAMAK Tahsin, "İkinci Meşrutiyet Öncesinde İstanbul'da Masonluk", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:3, 1971,S.10

YEŞİLYURT Gültekin, "Mithat Paşa", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:1983,S.50,s.64,65

Y.N.K. "Ben ile Senin Sentezi Biz", Türk Mason Dergisi, Yıl:8,S.29, Ocak, 1958,s.1571

y.y. "Masonluğun Özelliği", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:4,1973,S.13,s.12

ZEYREK Suat, "II. Meşrutiyet'in ilanı Üzerine Bazı Düşünceler: Darbe mi? Devrim mi?", OTAM, 32,Güz 2012

Z.B.N, "Bir Mülahaza", Türk Mason Dergisi, Yıl:7,S.26, Nisan 1957

DİNÇER Şevki, "Masonluk ve Tek İlah Fikri", Türk Mason Dergisi, Yıl:11, S.41,Ocak,1961

VII. SÖZLÜ TARİH GÖRÜŞMELERİ:

Zeki Arıkan ile Yapılan Görüşme(Görüşme Tarihi:04.04.2015)

Ahmet Mehmetefendioğlu ile Yapılan Görüşme(Görüşme Tarihi: 13.04.2015) – [Mason Tarihçi](#)

Mehmet Emin Elmacı ile Yapılan Görüşme(Görüşme Tarihi: 13.04.2015) – [Mason Tarihçi](#)

Çiğdem Erkal ile Yapılan Görüşme (Görüşme Tarihi:20.04.2015)

Necdet Okumuş ile Görüşme(Görüşme Tarihi:6.05.2015)

Alsancak Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği ile Görüşme(Görüşme Tarihi: 28.07.2016)

[Dernek binasıyla mı görüşüldü? Dernekle görüşme diye bir kaynak olamaz. O dernekte kiminle görüşüldüyse onun adı yazılır!](#)

Ticari ve Gerçek Dışı

CARO Y.Rogriguez, Dünya Siyasetinin Perde Arkasındaki Güç Masonluk, (Çev. Hacasan Yüncü), Etkin Kitaplar, İstanbul, 2012

ERDÜL Mehmet, Başveren İnkılapçı Ali Suavi, Toplumsal Dönüşüm Yayınları, İstanbul, Ocak2002

ELDEM Burak, Fraternis Kayıp Kitaplar Gizli Kardeşlik, İnkılâp Kitabevi Yayını,2006

HUTİN S. J. Palao, Tarihte ve Günümüzde Masonluk, Örgün Yayınevi, İstanbul, Aralık 2012

İYİAT Bora, Haşşaşilerden Gladioya Gizli Örgütler İlluminati, Kripto Yayınları,2.b. Ankara, Mayıs 2014

ODYAKMAZ A. Nevzad, Bektaşilik Alevilik Mevlevilik Masonluk, Kitap Dostu Yayınları, 5.b.İstanbul, Eylül 2009

REINAALTER Helmut, Masonluk (Çev. Kazım Özdoğan) Kırmızı Kedi Yayınları, İstanbul, 2008

TUĞCU Tuncer, Masonların Saklı Tarihi, Gökçe Yayınevi, Ankara,2005

ÇİPOF Bojidar, "Türkiye’de Masonluk Tarihi3",İlk Kurşun Gazetesi,1Nisan 2012

Diğer

AKAY Asuman, Çay Ahmed Emre, "XVIII. Yüzyılda Yirmisekiz Mehmed Çelebi’nin Fransa’ya Bakışında Studies, Volume 8/10,Ankara, Fall: 2013

✓ Kaynakların Değerlendirmesi

Fatma Gül Savran tez çalışmasında kullanılan masonik kaynakların neredeyse tamamı, mason yazarlardan seçilmiş, özellikle de tarihi gerçeklere bağlı kalmaya çalışan masonlardan olmayıp, gerçekleri çarpıtan, sığ bilgilerle safsatalara dayanan mason propagandası yapan hatta mason tarikatı hakkında bile cehalet ile yazılmış kitap ve makalelerdir. Özellikle mason dergilerinden verilen kaynaklar, hiçbir anlamda ciddiye alınabilecek yazılar değildir. Çok sayıda kaynak verilmiş gibi gözükse de büyük çoğunluğu bir akademik çalışmada kaynak olamayacak kadar niteliksiz, bilgisiz ve ticari amaçlarla gerçekleştirilmiş yayınlardır.

Osmanlı İmparatorluğu dönemine dair Tarih ve Siyaset Bilimi alanında çok değerli bilim insanlarımızın yayınlarından hiçbirisi tez çalışmasında dikkate alınmamıştır.

Tez yazarı, "Önsöz" de kaynaklarını nereden bulduğunu açıklarken, önemli bir gerçeği gizlemiştir. Fatma Gül Savran 'ın kaynak verdiği bazı kitapları, dergileri, adlarını saydığı kütüphanelerde vd. bulması olanaklı değildir. Belli ki tezi yönlendiren "masonlar" tarafından kendisine verilmişler.

Kaynaklar, Mason Tarikatının ideolog militan öncüleri doğrultusunda masonlar tarafından düzenlenip, Fatma Gül Savran 'a verildiği açıkça görülmektedir.

Tez yazarı;

"Özellikle İzmir'deki masonların yayın organı olan Işık Gazetesi'nin hayli zengin içeriği çalışmamızın içeriğine büyük katkılar da bulunmuştur."

Bu tümceyi anlayamadım. İzmir de Işık Gazetesi diye bir mason gazetesi duymadım ve okumadım. Bunu nereden duydu ve nasıl uydurulmuş bir şeyi güçlü kaynak olarak ifade edebilir.

Pes doğrusu...

Edep yahu!

Tarih öğretmeni Fatma Gül Savran tarafından yazılmış olan tezin başlığı ifade yanlışları ile başlıyor; *“Tanzimat'tan Cumhuriyet'in ilk yıllarına masonluk öğretisinin toplum düzenini algılaması.”*

Öncelikle “Tanzimat’tan Cumhuriyete” ifadesi, tipik ve ucuz bir mason palavrasının, kurnazca burada yerleştirilmiş bir durumu. Masonlar, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş ve Türk devrimlerinin köklerini Tanzimat’a, Meşrutiyete dayandırmak çabası içindedirler. Oysa Tanzimat, Meşrutiyet vd. Osmanlı dönemi hareketler, emperyalist devletlerin zorlamaları ve yerli hain işbirlikçileri sayesinde yapılmıştır. Bu süreçte yerli işbirlikçileri mason locaları ve masonlar yabancı ülke vatandaşı ve Türk soylu olmayan devşirme bürokratlar, Osmanlı tebaası Yahudiler, Sabetaycılar, Rumlar ve Ermeniler ‘den oluşan vatan hainlerinin çabalarıyla gerçekleşmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ise Cumhuriyet değil, Türkiye Cumhuriyeti, Türkçü vatanseverlerin, Türk ulusu ile birlikte emperyalizme karşı verdiği Bağımsızlık Savaşı ve zafer sonrasında yaptıkları Türk Devrimlerinin sonucudur.

Ayrıca, bir cemiyet üyelerinin, toplum düzenini nasıl anladığı araştırılabilir. Ancak “bir öğretinin” toplum düzenini nasıl anladığı sorulabilir mi? Öğretiden söz ediyoruz; İngiliz Burjuvazisi ve dönemin bilim insanlarının kurduğu bir tarikatın öğretisi, toplumumuzu nasıl anlıyor, araştırılacakmış. Akla, mantığa, bilime sığar mı bu yaklaşım? Tezde eli olan birçok akademisyen bu saçmalığı nasıl görememişler?

İnanılır gibi değil...

Tez, tez yazarının hiç anlamadığı, ciddi olarak okuyup, öğrenmeye çalışmadığı; araştırma yapmadığı bir konuda, mason üstatlarının söyledikleri doğrultusunda, kitap ve makalelerden rastgele seçtiği sözleri, kopyala ve art arda yapıştır yöntemiyle ekleyerek yazmış. Tezde bir bütünlük, tutarlılık; bir kişinin öğrendiğini aktarması yok. Çoğu safsataya, uydurmaya, cehaletin yazıya dönmüş haline dayanan “şeylerden” almış yapıştırmış.

Ortaya tez diye konan metin, bir yazı sınıfına bile giremeyecek bulamaç!..

Tezde saçmalıklar, tezin adındaki anlam ve ifade hatalarıyla başlıyor, "Önsöz" ilk paragrafında patlayarak devam ediyor;

*"Osmanlı Devleti'ne masonluğun **Lale Devri'nde ilk mason localarının** açılması ve **Yirmisekizinci Sait Efendi'nin çabalarıyla girdiği iddia edilmektedir.** Tanzimat ve Meşrutiyet dönemlerinde loca sayılarının artması ile masonlar aktif olarak çalışırken Cumhuriyet dönemine gelindiğinde; iç siyasette tartışmalar çıkarması ve dış politikada sorunlar yaratacağı düşüncesiyle yönetici kadro tarafından çoğu kapatılmış, bir kısmı ise 'uyku' dönemine girmiştir." (sayfa VII)*

Saçmalık 1: "**Yirmisekizinci Sait Efendi**" ilk mason olduğu savlanan Osmanlı Tebaası kişidir. Yurtdışında görevli iken devşirilmiş, mason yapılmıştır. Mason Tarikatının Osmanlı coğrafyasına Yirmisekizinci Sait Efendinin çabalarıyla girdi demek, Mason Localarının Osmanlı coğrafyasına nasıl girdiğini hiç anlamamış, hiç bilmiyor demektir. Böyle bir sav (iddia) hiçbir mason kaynağında bulunmaz. Fatma Gül Savran korkarım masonların anlattıklarından not alırken ya anlamamış ya da yanlış not almış.

Saçmalık 2: Tez yazarı locaların 1935 'deki sonunu da anlamamış. Mason Localarının bir kısmı kapatılıp, bir kısmı da uykuya girdi demek, ne yazık ki yine tez yazarının Mason Localarının yapısını ve tarihsel gerçekliği hiç bilmediğini göstermektir. Komik ötesi; "*bir kısmı kapatılıp, bir kısmı da uykuya giriyor*" demek. Tez yazarı burada da ne dediğinin farkında bile değil.

Gerçek olan, Atatürk 'ün emri ve tokadı ile mason locaları 1935 'de kapatılmıştır. Kapatma işlemi, dünya da tepki çekmemek, Nazilerle, Komünizm ve Şeriat ile yönetilen ülkeler ile aynı kategoriye girmemek için, açık bir yasa şeklinde değil; Atatürk 'ün emri ile gerçekleşmiştir. Atatürk 'ten eğlen emre masonlar direnememiş, karakterlerinin özelliği olarak korkudan derhal ortadan kaybolmuşlardır. Sonrasında İsmet İnönü, Celal Bayar ve Adnan Menderes silsilesi sonunda, az bir kısmı girdikleri yer altından ortaya çıkmış ve yeniden kurumsallaşmaya çalışmışlardır.

Sonrasında masonlar kapatılmayı örtmek, gerçeği çarpıtmak için sürekli olarak kendilerinin uykuya girdikleri yalanını söylemekteler.

Mason tarihçi Ergun Aybars bile kapatıldıklarını söylemekte;

Mason tarihçi Ergun Aybars 'ın yazısından bir örnek verelim;

"Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ün 1935 yılında Mason çalışmalarını durdurması, Masonluk düşmanlarına malzeme olmuştur.

Diğer bütün derneklerin kapanmasını açık beyanlarıyla bildiren Atatürk, Kasım 1935'de de, en son Mason çalışmaların durdurulmasını 'İçişleri Bakanı Şükrü Kaya (33. derece Mason) ve Dr. Mim Kemal Öke'ye (Büyük Üstad) emretmiştir.' (s.245)

(...)

8. Bu süreçte gerginliğin tırmanışının Masonların birbirlerini ifşa etmeleri ile neticelenmesi özellikle dikkat çekicidir. Masonluk tarihimizde benzerlerine -İttihat Terakki-İtilaf Fırkaları rekabet dönemindekine andıracak şekilde- rastlanan ve Masonların birbirini ifşa etmeleri ile sonuçlanan bu karşılık, memleketimizdeki Masonluğun kültürel kodları açısından incelenmesi gereken bir konudur.(...)

Bundan sonra Türk Masonluğu için 1935'te kapatılıp mal varlığına el konmasına kadar tırmanacak gerilimli bir süreç başlayacak ve alınan yaralar 1948 Uyanış'ında bile kapanmayacaktır."¹⁴

Atatürk'ün emri ile olduğuna kuşku olmayan, Mahmut Esat Bozkurt'un masonlarla savaşı ve masonların alçakça yalanlarını bilimsel yöntemlerle ortaya koydum. Dahası mason localarının nasıl kapatıldığı, CHP'li mason üyelerin derhal masonluktan nasıl koptuklarını; Atatürk ölür ölmez masonların yasa dışı nasıl çalışmaya başladıklarını ve emperyalizmin baskısı ile İsmet İnönü tarafından nasıl açıldıklarını fakirin "**Türkiye 'de Mason Tarikatı 1935-1947**"¹⁵ kitabında okuyabilirsiniz.

Türkiye 'de Mason Tarikatının durdurulması ve mason localarının kapatılmasını, tarihsel, siyasal tüm yönleriyle, fakirin kitabı **Türkiye 'de Mason Tarikatı 1923-1935** 'de¹⁶ belgeleriyle anlatılmakta, ortaya konmaktadır.

Tezin bütünü üzerinde tek tek yanlışları, saçmalıkları belirleyip, doğrusunu göstermek gibi beyhude bir çabaya girmeyeceğim elbette. Ömrüm de yetmez zaten buna...

Belirgin örnekler göstermekle yetineceğim.

Giriş Bölümü

Fatma Gül Savran;

"Tarık Zafer Tunaya 'ya göre 'masonluk Levantenlerle Osmanlı ülkesine girmiştir. Masonluk, Osmanlı toplum koşulları içinde kendiliğinden oluşmadığı için, tamamen ithal malıdır. Kurucuları yabancı tebaadan ve tatlı su frengi (Levanten) kişilerdir(...)' 2" (sayfa 2)

(2Nalan Özgül, Sırta Kalem Basanlar Haşşaşilerden Masonlara, Kamer Yayınları, İstanbul 2014, s.224,225)

Tez yazarı, ülkemizin önemli bilim insanlarından Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya bir kitabında geçen bir tümceyi, hiçbir niteliği olmayan ticari bir safsata kitaptan aktarmış. Böyle saçmalık olabilir mi? Asıl kaynağa gitmek yerine, böyle "suyunun suyu" yöntemi olur mu?

¹⁴ (Ağaoğlu, 2017, pp. 267-270)

¹⁵ (Taşdelen, Türkiye 'de Mason Tarikatı, 1935 - 1947, 2019)

¹⁶ (Taşdelen, Hürol)

"Oysa Masonluk, Osmanlı toplum koşulları içinde kendiliğinden oluşmadığı İçin, tamamen ithal malıdır. Kurucuları yabancı tebaalı ve tatlısu frengi (Levanten) kişilerdir. Locaların büyük kısmında tek Türk ve Müslüman üye yoktur, tümüne yakın çoğunluğu yabancı dilde çalışmışlardır."¹⁷

Tırnak içinde aktarılan ile Tarık Zafer Tunaya kitabında yazdıkları aynı değil. Tümce değiştirilmiş, bozulmuş.

Tarih öğretmeni Fatma Gül Savran hiç mi merak edip kitabın aslına ulaşmadı. Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya, "Osmanlı Masonluğu" üzerine yaklaşık 100 sayfa yazmış... Fatma Gül Savran 'ın bu yaklaşımı tüm tezde var. Sözü asıl söyleyen değil, atıf yapan kitaptan alıp, aktarmış. Tembellik mi desem, ciddiyetsizlik mi desem? Bilemedim. Ancak akademik bir yöntem olmadığı kesin.

Osmanlı İmparatorluğunda Mason Tarikatının kuruluşunda Levantenlerin rolünü, Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya oldukça abartmış. Osmanlı masonluğunun kurucuları, kurumsal düzeyde yabancı ülke mason örgütleri, büyük locaları olurken yerli işbirlikçileri, Yahudiler, Sabetaycılar, Rumlar, Ermeniler, Levantenler ve Sarayın devşirme paşaları, bürokratlarıdır. Levantenlerin bunlar içinde etkisinin çok olduğunu sanmıyorum.

"Osmanlı Devleti'nde elçiler ve devşirme dönmelerle giren masonluk, Levantenlerle zirveye ulaşır. Levantenler Osmanlı ekonomisine ve parasına hâkim olmak için Osmanlı'da ilk bankaları açtılar. Hatta kendilerine güvenleri o kadar arttı ki, 'Ben Osmanlı Bankası kadar Türküm' deyimi Kanun-u Esasi ile Meclis'te söz sahibi olmalarıyla ortaya çıkmıştır.4"

(4 Ramazan Hurç, "1908-1918 Yılları Arasında Osmanlı Devleti'nde Siyasi Hareketler", Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 15: 2010, s.156)

Fatma Gül Savran, atıf yaptığı derginin sayısını ve tarihini de doğru vermekten aciz. Ramazan Hurç 'un atıf yapılan yazısı, "Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 15: 2010, s.156" sayısında değil; "Sayı 2: Elazığ 1997" sayısında yer alıyor.¹⁸ Alıntının doğrusu da;

"Devlet şurası tarafından hazırlanan yasalar sonu gelmeyen tartışmalarla tıkanık kaldı. Meclis oturumlarında müstehcen konuşmalar olmaktaydı. Azınlık milletvekillerinden birinin ikazındaki cevap çok manidardır: 'Ben Osmanlı Bankası kadar Türküm' dediği (20) meşhurdur."

((20) Öztuna, VII, 225, Shaw, II, 336.)

Tez yazarının alıntılardığı ile Ramazan Hurç 'un yazdıkları ne kadar farklı, değil mi? Anlam tamamen bozuluyor. Atıf yaptığı derginin sayı ve tarihi yanlış; alıntılardığı bölüm ile aslı

¹⁷ (Tunaya, Türkiye 'de Siyasi Partiler / CİLT: I İkinci Meşrutiyet Dönemi, 1988, s. 381)

¹⁸ <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2240550>

arasında büyük fark var. Ramazan Hurç alıntılanan deyimini kendisi söylemiyor, aktarmıyor. O da başkasına atıf yapıyor. Fatma Gül Savran gene ifadenin aslına gitmek yerine, aktaranın, aktarının aktaranı oluyor. Buna göre tezde yapılan atıfların hepsi tartışmalıdır ve akademik bir çalışma için tüm güvenilirliği kaybetmiştir. Tez danışmanı, jüri üyeleri bu tezi baştan sona, sorgulayarak okudular mı acaba? Daha önce de belirttiğim gibi, tez metninde bu yanlış o kadar çok ki. Bunlar bile bu tezin bütün güvenilirliğini yok etmeye yeterli.

Tezde Osmanlı dönemi için sürekli "mason dernekleri" denmektedir. Bir tarih tezinde, Tarih Öğretim üyelerinin yönettiği ve onayladığı bir tezde, Osmanlı dönemindeki yapılar için "dernek" sözcüğü nasıl kullanılabilir? Dernek mi var o zaman? Bunların hepsi masonik kurallara göre kurulmuş, Osmanlı 'ya kayıt olmayan "mason locaları". Jüride üstelik mason öğretim üyesi de var!..

Bir atıf daha;

"Fransız sosyolog Le Bon'un görüşüne göre, doğunun gün batımı yaşaması elitinin olmamasındandır. Nitekim Ahmet Rıza da kaba cahil insanlarla değil, Türk elitini oluşturacak¹⁹ olan eğitilmiş insanlarla devrim yapmak istemektedir ifadeleri ile İttihatçılar 'ın, masonluğa yaklaşmasını açıklar.5" (sayfa 2)

(5Erkan Turhal," Devlet ve Toplum Ekseninde Jön Türklük Bir Jön Türk'ün Düşündürdükleri," Amme İdaresi Dergisi, C.37,S.1 Mart 2014,s.133)

Alıntı yapılan bölümün tamamını aşağıda paylaşıyorum. Paragrafta ne İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri var, ne Ahmet Rıza ne de masonluk!

Ne yazayım bilemedim artık. Fatma Gül Savran ya okuduğunu anlamıyor, ya atıf yaptıklarını okumadı bile ya da yalnızca Mason Tarikatı değil, dönemin siyasi tarihi hakkında da hiçbir şey bilmiyor.

Danışman ne iş yapıyor?

Seçkincilik

Jön Türklerin seçkinci düşüncelerini şekillendiren kişi Fransız sosyolog Gustave Le Bon'du. Halkın bir yığından farkı olmadığını ve parlamentodaki milletvekillerinin de bu yığın bir uzantısı olduğunu iddia eden Le Bon, ideal devletin bir elit tabaka tarafından yönetilmesi gerektiği fikirleri ile Jön Türkleri fazlasıyla etkilemiştir. Ona göre, doğunun beklenen sıçramayı yapamayıp kendini günbatımından çıkaramamasının en önemli nedeni böyle bir elitin olmamasıydı (Gustave Le Bon, Ruh'ül akvam, tr. Abdullah Cevdet, Kahire, 1907). Bu Le Bon'un Les Lois Psychologiques de l'évolution des peuples isimli eserinin çevirisiydi; aktaran Hanioglu, 2001: 309). Böyle bir tabaka ise ancak eğitim ile sağlanabilirdi. Bu ise bir başka Jön Türk vasfını ortaya koyuyordu; diplomalılık.

¹⁹ Oluşturçak diye bir sözcük yok. Doğrusu "oluşturacak"

Bir alıntı daha;

"Fransız İhtilali'ni masonların çıkardığı iddiası da göz ardı edilemez. Mimar Sinan Dergisi'nde devrimin yaratıcılarından birisi Marquis de la Fayette mason üstadı olarak yer almaktadır. Alliance Cosmopolite (Cihan İttihadı) örgütüyle faaliyetlerini gerçekleştirmiştir.8"

(8Naki Cevad Akkerman, "Politika ve Masonluk", Mimar Sinan Dergisi, Yıl:2,S.7,Eylül,1968,s.68,69)

Bu sav, bir Veteriner mason tarafından 1968 yılında yazılmış, masonların propaganda hamasi ifadelerinden; dünyadaki tüm devrimleri, ihtilalleri kendilerinin yaptıkları yalanıdır.

Fransız İhtilali sırasında Fransa Büyük Doğusunun Büyük Üstadı Kralcıdır. İhtilalciler tarafından idam edilmiş birçok Kralcı mason bulunmaktadır. İhtilalciler arasında da birçok mason olduğu gibi...

Osmanlı İmparatorluğunda kurulan mason locaları yabancı büyük localara bağlı olarak kurulmuşlardır. Bu nedenle kurulan loca, hangi büyük locaya bağlıysa, o ülkenin resmi dili ile toplantılarını yapmaktaydı. Bununla beraber Müslüman olmayan tebaayı devşirip, Osmanlı İmparatorluğuna karşı kullanmak üzere, Rum, Ermeni locaları kurdular ve bu localarda Rumca, Ermenice dilde toplantılar yapıldı.

Tezi yönlendirenler mason olunca;

"Cumhuriyet'in Batıcılık ve İnkılapçılık ilkelerinin gerçekleştirilmesinde masonlar önemli kadrolarda yer alarak destekçisi oldular."

Hadi oradan...

Atatürk hiçbir zaman Batıcılık demedi. Her zaman "çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmayı" hedefledi. Batıcılar, Osmanlı döneminin Tanzimat, Meşrutiyet vd. dönemlerin komprador aydınlarıdır ve aralarında çok mason da bulunmaktaydı. Cumhuriyet ile masonlar arasında ilişki kuranlar, masonların kendileri ve Atatürk'e karşıt olanlardır.

Fatma Gül Savran, 5. Sayfaya kadar bir sürü mahalle kahvehanesi düzeyi söyleşmeye çalışır. Tezinin anlatmaya gelince;

"Bu zamana kadar masonlarla ilgili birçok çalışma yapılmış olmasına rağmen masonların Türk toplumunu algılanmasının önceden incelenmemiş olduğu anlaşılmaktadır. Bu çalışma Osmanlı Devleti'nin son yüzyılından Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar geçen süre içinde masonların Türk toplumunu nasıl algıladıklarına ilişkin tespitlerde bulunmayı hedeflemektedir."

Gülsem mi ağlasam mı?

Durun daha, saçmalığın en büyüğü geliyor;

"Hayatın bilge insanların ve elitlerin elinde şekillendiği yönündeki düşünce, Osmanlı Devleti'nin ve Cumhuriyet yönetiminin bu bilge ve elit insanları arasında masonların da olduğu gerçeğini göz ardı etmemek konusunda bir farkındalığa da kapı aralamaktadır. Masonların Türkiye'de ifa ettikleri hizmeti vatan hizmeti şeklinde algılayarak çağdaş toplumun, bilimin ve çağdaş devletin kurulması yönündeki çabaları da sözü edilmeye değer niteliktedir. Bu çalışmada onların hür bir aydın hüviyeti içinde çalışmalarında çoğu zaman bilimsel tutum izleyerek, dünyada özgürlük, eşitlik ve kardeşliğin gerçekleştirip laik, hümanist ve bilimsel tutumlu bir tek dünya¹⁸ kurulması için çalışmaları Türkiye örneği üzerinden incelenecektir. " (sayfa 5-6)

Bu nasıl bir mason aşkı, mason övgüsüdür. Belli ki bu paragrafın tamamını bir mason yazmış...

Edep yahu...

Bu bir sözde akademik çalışma... En bayağı, en yalancı, en hamasi; safsata düzeyinde bir mason övgüsü...

Birinci Bölüm

Tez baştan sona kadar, kendi düşünce çizgisi olmadan, mason yazarlardan atıflar toplanarak, masonluk övgüsü, reklamı yapılan bir çalışma olmuş. Sayısı vahim yanlışlardan birkaç tanesini paylaşıyorum;

"Abdülhamid zamanında masonluk iyice gelişir ve dışla bağlantısı olan kurumlar olduğundan bir türlü engellenemez."

Tam tersi. Mason locaları, Kırım Yenilgisinden sonra, mantar gibi çoğalmışlardır.

Tez de hiçbir kontrol yapılmaksızın, masonların, mason olarak ifade ettikleri herkes mason olarak gösterilmiş; Fransa Kralı, Napolyon, Kazım Karabekir, Ziya Gökalp, Mustafa Necati, Ömer Seyfettin, Tevfik Fikret... Masonlar bile bu kadar fazla yalan söylemiyorlar.

Gerçek;

Ömer Seyfettin Türkçü kimliği ile masonluk karşıtı yazısı var.

Kazım Karabekir Paşa gibi, masonların resmi söylemde mason olmadığını belirttikleri kişiler bile Tez de mason olarak aktarılmış.

Ziya Gökalp'in mason olduğunu 1980'lerden sonra HKEMBL söylemeye başlar. ÖMBL bu savı sahiplenmez. Ziya Gökalp hiçbir zaman mason olmadı, tam aksine mason karşıtıydı. Tez'in omurgasında, masonluğu Cumhuriyetle ilişkilendirme, Ziya Gökalp mason olduğu yalanı üzerinden yer almış. Ziya Gökalp mason değil, bunu belgeleri ile yazdım. Bu

durumda Tez'in temel savı çökmektedir. Keşke Tez'in en önemli savlarından bir tanesi, böylesine bir mason yalanı üzerine kurulmasaydı.

Napolyon, Mustafa Necati mason değillerdir. Akli başında hiçbir mason bunu söylemez.

Tez de birçok yerde Şeyhülislam masonlardan söz edilmekte, sanki şeyhülislamların mason oldukları havası yaratılmaktadır. Gerçek böyle değil. Bu kişiler İttihat ve Terakki Cemiyeti üyesi iken mason olmuş, sıradan din adamlardır. İttihat ve Terakki askeri darbe ile iktidarı zorla ele geçirdikten sonra, bu sıradan din adamları, Şeyhülislam olacak hiçbir nitelikleri olmamasına karşın, İttihat ve Terakki üyesi oldukları için, tepeden emirle Şeyhülislam yapılmışlardır.

Şeyhülislam masonlar da vardı, gerçeğin çarpıtılması ve algı yaratılmasıdır.

Mason tarikatının kapatılması da gene mason söyleminin aynısı olarak aktarılmış ne yazık ki. Bir Tarih öğretmeninin, Atatürk'ün İçişleri Bakanına "rica etmeyeceğini", "emredeceğini" bilmesi gerekir;

*"Dış siyasette de sorunlar yaşanmaktadır. Örneğin Hatay sorununda masonlar Arapları ve Ermenileri kışkırtıp Hatay'da Türker'e saldırtmaktadırlar. Bu gelişmeler ışığında İçişler Bakanı mason olan **Şükrü Bey'le kibarca görüşür ve kapatılmasını rica eder** ve böylece iç siyasetteki kavgalar ve dış siyasetteki varlıkları sona erecektir. Sonuç olarak Mason locaları **uykuya yattılar ve gizli ya da açıktan varlıklarını sürdürdüler.**"*

Atatürk ile Şükrü Bey arasında bu konudaki görüşmeyi hiç kimse bilmemekte, bu görüşmeye dair hiçbir yazılı belge, kanıt vb. olmadığı halde, bir akademik Tez de nasıl konuşmadan söz edilebilir dahası yukarıda koyu yaptığım sözcüklerde "*kibarca görüşür*" yazılabilmektedir. Pes doğrusu!

Fatma Gül Savran bence ne yazdığının, yazdıklarının bir mantık taşıyıp, taşımadığının farkında bile değil. Tamamı uydurma. Masonluğun kapatılması ve sonrasında yasa dışı konumu Türkiye Cumhuriyeti'nde mason tarikatının kapatılışı belgeleri ile bağlantısını verdiğim sitede okunabilir.²⁰

Tez'de yazılanlara göre, Türklere Milliyetçiliği masonlar getirmiş, Cumhuriyeti de neredeyse masonlar kurmuşlar yalanı! Bu nasıl bir aymazlıktır!

"İttihat ve Terakki'nin mason aydınları Cumhuriyet döneminde de rol aldılar."

Bu tümce neresinden bakarsanız tarihle, gerçeğe ilgisi olmayan, tipik mason yalanı. Atatürk, İttihat ve Terakki Cemiyeti ile ilişkisini Osmanlı döneminde koparmış ve İttihat ve Terakki anlayışını ve önderlerini Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet kuruluşundan uzak

²⁰ (Taşdelen, Atatürk, Türkçü aydınlar ve mason yalanları., 2019)

tutmuştur. Tam aksine İttihat ve Terakki içinde yer almış bir grup mason hainle, Atatürk'e ve genç Türk Devletine karşı alçak bir ayaklanma ve suikast planlamışlar. Yakalanıp, yargılanmış ve Atatürk tarafından idam ettirilmişlerdir.

İttihat ve Terakki Cemiyetinin, tüm vatan sathında örgütlenmiş, Türkçü ve vatansever üyeleri ise Kurtuluş Savaşında Atatürk yanında yer almışlardır.

"Türk masonluğu da yeni bir ulusallık anlayışı ve laiklikle birlikte Atatürk devrimlerinin ilkelerine paralel olmaya çalışmıştır. Masonların Cumhuriyet Türkiye'sinde yeni düzenden beklentilerini ifade eden; hürriyet, eşitlik, kardeşlik ilkeleri ile Cumhuriyet yönetimine ulaşmıştır ve masonların da yeni Türkiye'nin inşasında ciddi katkıları olmuştur"

Türkiye Cumhuriyetin 'in Tarih öğretmeni ve tarih akademisyenleri bu mason yalanını nasıl doğru kabul edip, bir akademik çalışmada yer verebilirler? İnanılır gibi değil.

Tez de ülkemize milliyetçiliği, uygarlığı, laikliği getirenin masonlar olduğu savunulmakta; neredeyse Türkiye Cumhuriyetini masonların kurduğu söylenmek. Bu kadar açık bir yalan, uydurma mason dergilerinde bile yok. Mason olmayan birisinin bu söyledikleri, saçmalıkları doğru gibi gösterip, adeta masonları kutsallaştırması akla ziyandır, milli kimlikten nasibini almamış olmaktır.

Mason Tarikatı kendi başına sömürgecidir, emperyalizmin Truva atıdır. Bu kadar olmaz diyorum. Tez sorumluları keşke hiç olmasa Ömer Seyfettin'in bu konudaki yazısını okusaydılar.²¹

Tez de aşağıdaki ifadeleri okudukça mideme kramplar giriyor.

Artık tez magazin saçmalıklarını da içeriyor!

"Konu hakkında çalışmaları bulunan bazı akademisyenlere göre, Encümeni Danış üyelerinin bir kısmı da masondur." (sayfa 7)

"Anderson, bu yükümlülükleriyle hoşgörüyü, kişiliğin özgürce gelişimine, kardeşliğe ve genel insan sevgisini esas alan uluslararası bir cemiyet olduğuna ışık tutmaktadır." (sayfa 8)

"Osmanlı Devletindeki Mason localarından en önemlileri Ser, I Proodos, La Renaissance, Veritas Locası, L'union Dorient" (sayfa 13)

Ser, Ermenilerin, Proodos Yunanlıların/Rumların locaları olup, bölücü silahlı grupların yüzüdür.

"Osmanlı'da kurulan mason localarının Türk elitleri kazanmak için yarıştıklarını İrene Melikof isimli araştırmacı ileri sürmektedir." (sayfa 13)

²¹ <https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkcu-yazarlar>

Yazar ve korkarım tez danışmanı ünlü Türkolog Prof. Dr. İrene Melikof 'u tanımıyor, araştırmacı diye söz ediyor. Dahası Melikof Alevi – Bektaşî alanında çok değerli araştırmalar yapmış, kitaplar ortaya koymuş bir Türkolog'dur. Ancak mason locaları konusunda bir araştırması olmadığı gibi, başka kaynaklardan aktarım yapabilir ancak. Fatma Gül Savran bunun da farkında değil.

"31 Mart Vakasında yabancı masonlar Abdülhamid'in kışkırtıcılığının olduğunu düşünürler. Locadan Noradunkyan İstanbul'da yaşanan isyanı, padişahın karşı devrim hareketi olduğunu Fransız Büyük Doğusuna bildirmiştir." (sayfa 19)

Noradunkyan, Osmanlı masonluğunun kurucularından, Fransız vatandaşı, Ermeni asıllı bir bölücü teröristtir. Bugün Ermeni Büyük Locası Noradunkyan ile gurur duymaktadır.

"Özgürlük, adalet, tolerans, vatan sevgisi cesaret, kahramanlık, mücadele, çalışmanın kutsal olması, mason kardeşliği, bilim masonlukta yer alan en başta gelen prensiplerdendir." (sayfa 36)

"Dokuz ışığa dayanan dokuz erdemin en önemlisi "vatanseverliktir". Vatan sevgisi taşımayan asla mason olamaz" (sayfa 38)

Dokuz Işık, Alparslan Türkeş'in savunduğu bir kavramdır. Hiçbir mason kaynakta böyle bir söz geçmez!

Tanzimat

Tez de birçok yerde Tanzimat övülmekte, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesi ve Devrimlerin kökleri olarak gösterilmekte. Tanzimat'ı masonlar sahiplenir ve kendilerinin yaptıklarını söylerler. Tanzimat, Batılı emperyalistler tarafından, yerli işbirlikçileri ve Başbakan yaptıkları mason Mustafa Reşit Paşaya ilan ettirilmiş bir emperyalist tuzağıdır.

Mahmut Esat Bozkurt konusunda, Fatma Gül Savran ve bunu onaylayan akademik heyet edep ötesine geçip yalanlar ve sövgülerle saldıran masonların sözcülüğüne geçmişler. Tarih akademisyenlerinin bu konudaki cehaletlerine mi verelim Atatürk ve Türk Devrimlerine düşmanlıklarına mı yoralım?

Mahmut Esat Bozkurt ki, Kurtuluş Savaşı Kuşadası Kuvayı Milliye Komutanı, Adalet ve Milli Eğitim Bakanlıkları yapmış, Bozkurt Gemisi davasında İsviçre 'de uluslararası mahkemede ülkemizi savunup, Lozan 'ın mührü gibi bir dava kazanıp, Atatürk 'den "Bozkurt" soyadını almış bir Türkçü, vatansever ve Kemalist!

Tez de birçok kez aktarıldığı gibi Tanzimat'a masonlar sahip çıkar. **Osmanlı İmparatorluğunda Mason Locaları** kitabımdan **Tanzimat** bölümünü aktarıyorum;

"1839 Tanzimat Fermanı, Masonlar ve Mustafa Reşit Paşa

Mustafa Reşit Paşa, Osmanlı siyasetinde önemli bir kişidir. O da mason devşirme yöntemi ile Londra'da İngiliz masonlar tarafından devşirilmiş.

Mason Semih Salih Tezcan;

"Sadrazam Koca Mustafa Reşit Paşanın Paris ve Londra sefiri sırasında masonluğa girdiği sanılmaktadır. Daha sonra İstanbul'da, İskoçya Büyük Locasından aldığı beratla İngiliz Sefiri Lord Reading tarafından Galata Kulesi civarında, Bereketzâde Mescidi karşısında kurulan locaya devam etmiştir. Sadrazam Koca Mustafa Reşit Paşanın İstanbul'daki İngiliz Sefir Lord Reading ile çok yakın dostlukları vardı. Bu locaya İngiliz tebaasının ileri gelenleri ile Sadrazam Koca Mustafa Reşit Paşanın itimat ettiği İngilizce bilen bazı Türk münevverleri kabul edilmişlerdir."²²

Mason Kemalettin Apak;

"Kırım harbinden evvel Londra'da elçi olarak bulunan (Koca Mustafa Reşit Paşa) İngiltere 'deki bu vazifesi sırasında orada Masonluğa intisap eylemişti.(...) **Paşanın İstanbul'daki İngiliz Sefiri Lord Rading ile çok yakın dostlukları vardı ve esasen Sefir de bir masondu.**"²³

Bilim insanları Mustafa Balcıoğlu ve Sezai Balcı;

"Mustafa Reşit Paşa, Londra Elçiliği sırasında, Lionel de Rothschild'in büyük nüfuzu altında bulunan İskoç Büyük Mason Locasına dâhil olmuştur. Sonraki belgelerde de görüleceği üzere Türkiye'de, Rothschild Ailesi'yle ve Prens Metternich'le yazışanların başında Mustafa Reşit Paşa gelmektedir."²⁴

Mustafa Reşit Paşa ve ekibi, Osmanlı İmparatorluğunun Rothschild 'den borç alması için büyük çaba sarf eder, tüm dirençleri kırar ve borç alınmasını sağlar.

Tarih araştırmacısı Hakan Boz;

"Londra büyükelçiliğindeyken mason locasına kayıtlı olan Reşid Paşa, Osmanlı Devleti'ni, iktisadi bakımdan çökertecek bir antlaşmaya yanaşmaktan hiç çekinmedi. Bu sırada Mehmed Ali Paşa, Mısır'da Osmanlı Devleti için büyük bir tehlike arz ediyordu (Açba, 2004:28). Reşid Paşa, Mısır meselesinde İngilizler 'in yardımlarını temin bahanesiyle, Baltalimanı 'ndaki yalısında dört gün süren ve çok gizli tutulan pazarlıklar sonucunda, 16 Ağustos 1838'de Osmanlı-İngiliz ticaret antlaşmasını imzaladı."²⁵

Antlaşmanın, Osmanlı bürokrasisi içindeki yandaşları arasında Pertev, Mustafa Reşit, Mehmet Namık, Ahmet Fethi, Âli, Fuat, Mithat, Hüseyin Avni ve Kamil Paşalar önde gelen mason isimlerdir.

²² (Semih S. Tezcan, İlk Türk Masonları ve Sultan V, 1998, s. 11) İmla hataları mason tarihçeye aittir.

²³ (Apak, 1958, s. 7)

²⁴ (Balcı)

²⁵ (Boz, 2016, s. 222)

Mason Mustafa Reşit Paşa, İngilizler sayesinde Sadrazam olmuş, Tanzimat'ın ilanında da öncülük yapmıştır Tanzimat'ın **Türkler** için bir felaket mi, yoksa uygarlığa açılan bir kapı mı olduğu çok tartışılmıştır.

Masonlar Tanzimat 'ı sahiplenir, kendilerinin yaptıklarını söyleyip, yüceltirler.

Mason Celil Lâyıktez, övgü ile söz ediyor;

*"Osmanlı tarihinin dönüm noktalarından Tanzimat'ı başlatan Hatt-ı Hümayunla, Osmanlı İmparatorluğunda köhneleşmiş kurumlar yenilendi ve yönetim güçlendirildi; ilk defa Osmanlı uyrukları "millet" tanımında toplandı, adalet ve güvenlikte eşitlik sağlandı. Hatt-ı Hümayun 'da Fransız ve Amerikan Masonlarının İnsan Hakları ile özgürlük beyannamelerinin açık etkisi görülmektedir."*²⁶

Mason İsmail İşmen;

*"Tanzimat Türk tarihinin yakın çağlarına çok büyük etkisi olan bir reform hareketidir. (...) Türk milletinin yetiştirdiği büyük devlet adamları içinde adı unutulmayacak ve hürmetle anılacak şahsiyetlerden biri hiç şüphesiz Mustafa Reşit Paşadır."*²⁷

Baş mason Enver Necdet Egeran;

*"Avrupa'nın ilerleyip 18. Yüzyılda muazzam bir medeniyet halinde meydana çıkmasında Masonluğun unutulmaz liderliği, Tanzimat hareketiyle memleketimizde de filizlenmiş ve fakat cehalet ve taassubun koyuluğu karşısında Avrupa'daki başarıyı gösterememiştir."*²⁸

"1.2.Masonlukta Öğretiler- Felsefe" bölümünü konuşmaya bile değmez.

Mason Abdurahman Erginsoy;

*"Bu hareket, aydınlanmanın bu parlak nuru, Türk insanını da aydınlatmaya başlamıştır. Türk aydını da çağın ışığından nasibini almaya az çok yönelmiştir. (...) İnsan hakları, özgürlük, eşitlik fikirleri localarımızda yaşanıp gelinmiş değil mi?"*²⁹

Masonlara tokat gibi yanıt **Mustafa Kemal** 'den, Mart 1922'de gelir;

" ... Bizi bugünkü ekonomik yoksulluğa mahkûm eden 'mulga' kapitülasyonların fecaatini hatırlamadan geçemem. (...)

²⁶ (Lâyıktez, 1999, s. 14-15)

²⁷ (İşmen, 1990)

²⁸ (Egeran, Gerçek Yüzüyle Masonluk, 2015, s. 37-38)

²⁹ (Erginsoy, 1986, s. 33)

Tanzimat'ın açtığı serbest ticaret devri Avrupa rekabetine karşı kendisini savunamayan ekonomimizi, bir de ekonomik kapitülasyon zincirleri ile bağladı. Örgüt, bireysel değer bakımından ekonomi alanında bizden çok güçlü olanlar, memleketimizde, bir de fazla olarak, imtiyazlı mevkide bulunuyorlardı. Temettü vergisi vermiyorlardı. Gümrüklerimizi ellerinde tutuyorlardı. İstedikleri zaman istedikleri eşyayı, istedikleri koşullarla memleketimize sokuyorlardı. Bütün ekonomi dallarımızda bu sayede kesinlikle egemen olmuşlardı. Efendiler, bize karşı yapılan bu rekabet gerçekten çok gayr-i meşru, gerçekten çok eziciydi. Rakiplerimiz bu sayede gelişmeye elverişli sanayimizi de mahvettiler. Tarımımızı da hırpaladılar. Ekonomik gelişmemizin, maliyemizin, gelişmemizin önüne geçtiler."³⁰

Türk aydın ve bilim insanları Tanzimat'ı ihanet olarak kabul ederler. **Atatürk**'ün yaklaşımına bu kadar karşıt, bu kadar zıt olan masonların, kendilerine Atatürkçüyüz demeleri, ikiyüzlülükten başka nedir?

Türkçü ve Kemalist Attilâ İlhan;

"Çünkü Tanzimat'ta ilk defa olarak Türkler kendi kaderlerini düveli muazzamaya teslim ettiler. Yani, Tanzimat'ı Hayriye dediğimiz şey Tanzimat'ı Şer'iyye'nin ta kendisidir, şerrin esasıdır. Çünkü o Tanzimat Fermanını İngiliz Sefiri ile Koca Reşit Paşa'nın beraber hazırladıkları bugün çok açık biliniyor. İngiliz Sefirinin karısına yazdığı mektupta Koca Reşit Paşa'dan şöyle bahsediyor: "Padişah Reşit'i görevden aldı, huzura çıktım, göreve iade ettirdim."

Hâlimiz bu. Yani Tanzimat'tan itibaren bizim gardımız düşüyor, Tanzimat'a kadar iyi kötü koruyoruz. Ama ondan sonra, yani Amerika'nın, İngiltere'nin, Fransa'nın, Almanya'nın hepsinin birden üzerimize çöreklandığı,"³¹

*"Tanzimat sonrası Osmanlısı, ciddi, üstelik birbirine karşıt, bir kültür 'ikiliği' yaşıyor: Bir yandan mahalle mektepleri, tekke, medrese ve zaviyeler, harıl harıl 'ümmet aydını' yetiştiriyorlar; bir yanda ecnebi dille öğretim yapan, çeşitli Hristiyan tarikatlarının 'misyoner' okulları, harıl harıl, 'komprador' aydın üretiyorlar. Bunların ilki, Osmanlı'yı geleceğine değil, geçmişine çekmek meraklısıdır; İkincisi ise, geçmişi 'külliye' reddedip, Batılı 'anakent' ülkelere benzemeyi marifet sanıyor. Osmanlı'nın son iki yüzyılı, **Tanzimat ve Meşrutiyet, çağdaş ve ulusal kültür sentezini başaramamış, bu iki aydın türünün çatışmasıyla geçmiş; neticede, Devlet-i Aliyye batmıştır.** 'Sistem' bu çatışmayı, hem tahrik ediyor, hem de hınzırca kullanıyordu."*³²

³⁰ (İlhan, Batının Deli Gömleği, 1981, s. 287-299)

³¹ (İlhan, Bütün Kaleler Zaptedilmedi, 2004, s. 84)

³² (İlhan, Hangi Atatürk, 1981, s. 402)

Tarih araştırmacısı Hakan Yılmaz Çebi;

*"Dönemin bilinen en meşhur Masonu, hazırladığı fermanla Osmanlı'ya "harakiri" yaptıran Sadrazam Koca Mustafa Reşit Paşa'dır."*³³

Bilim insanı Niyazi Berkes;

*"Öyle olmakla beraber, Tanzimat devletinin ve arka arkaya gelen hükümetlerinin toplumun iyiliği düşüncesiyle yaptıkları işlerin çoğunda, **yani Hayırlı Tanzimat'ta kendini bir imparatorluk sanan, gerçekte yukarda sözünü ettiğim Türk'ten gayri toplum parçalarının hayrının bağlı bulunduğu emperyalizmin çıkarlarının uydusu olduğu için (çünkü bu dönem Batı'da devrim dönemine karşı düzen dönemidir ve Tanzimat da onun koşullarına göre olmuştur) Türk toplumunun kendisi bundan hiçbir hayır görmemiştir ve eski Türk toplumsuz Osmanlı devletinde geri kalmış bir Türk toplumunun bütünden ayrılması bu koşullar altında başlamıştır.**"*³⁴

Bilim insanı Halil İnalcık;

"Tanzimat'ın ve özellikle 1856 Fermanı 'nın getirdiği yeni haklarla Osmanlı Devleti içinde yaşayan azınlıkların durumu, Müslümanlara nazaran çok daha iyi bir duruma geldi. Avrupa'nın himaye siyaseti sayesinde büyük ekonomik güce sahip olan azınlıklar, yavaş yavaş siyasi haklara da kavuşmuş oluyorlardı. Türklerin öz vatani sayılabilecek Anadolu' da bile önemli gelişmeler olmaktaydı. Artık, resmen "millet" terimi ile tanımlanan dini cemaatlerin gelişme ve genişleme imkânları artmış bulunuyordu. (...)

Bu iki gelişmeyi başlatmada biraz büyük devletlerin, biraz da Tanzimat hükümetlerinin sorumluluğu vardır. Bu gelişmelerden birincisi, Hristiyan cemaatlerin gerçek manada birer "millet" olma yoluna girmeleridir, ikincisi, bu milletlerin kilise meclislerine halktan üyelerin girmesidir. Böylece gayrimüslim topluluklarda millileşme ile laikleşme birlikte başlamış oldu. (...)

Yasal açıdan Tanzimat reformlarından en çok yararlanan Ermeni cemaatine bu anayasal gelişmeler, millet olma şuuru verdi. Dış ticaret sayesinde gelişen Ermeni burjuvazisi, Tanzimat sayesinde birtakım siyasi haklara da kavuştuktan sonra, Osmanlı egemenliğini ele geçirmek üzere harekete geçti. XIX. Asrın son çeyreğinde ortaya çıkan "Ermeni meselesinin altında yatan sebeplerden biri de bu anayasal gelişmeler olmuştur.

Tanzimat döneminde gayri Müslim toplulukların ticaret, endüstri, maliye ve hukuk alanlarında kaydettikleri gelişme ve ilerlemelere karşılık, Türk olan Müslümanların dini geleneklerinde, gayrimüslim cemaatlerde olduğu gibi bir "millet" olarak

³³ (Çebi, 2010, s. 21)

³⁴ (Berkes)

örgütlenmelerini sağlayacak temel yoktu. Tek temel, Osmanlı Devleti'nin bu Müslümanların devleti olduğu sanısı idi. (...)

Tanzimat döneminde devlet gittikçe milli bir temelden yoksunlaştı. Bütünleşmiş bir halkın devleti olmaktan çıktı. Geleneksel temelleri kaldırılınca Osmanlı Devleti yasal açıdan temelsiz, milli anlamda köksüz bir egemenlik durumuna gelmekte idi. (...)

Bunun sonucu olarak da Müslüman-Türk unsuru, ekonomik ve siyasal açıdan bir hiç durumuna düşmekte idi.”³⁵

Bilim insanı Niyazi Berkes;

"Tanzimat, İstibdat ve Meşrutiyet devirlerinin olayları üzerindeki bu gözlemlerimiz toplumsal reformlar yapılmayınca dış borçlanma ve yabancı sermaye yatırımları ile kalkınma politikasının fayda yerine zarar, kalkınma yerine çökme getirdiğini gösteriyor. Ne zaman olursa olsun, böyle bir gidişin vereceği sonuçlar şunlardır: (1) Halkın yoksullaşması, (2) Ulusal servetin dışarı akması (3) Yatırımları ulusal kalkınma hedeflerine göre değil, yabancı sermayenin azami kâr sağlaması amacına göre şekillendirmesi, (4) Yabancı sermayenin kendine azami hukuki ve siyasal korunma yolları bulması ve bunlarla ulusal egemenliğin sınırlarını zorlaması, (5) Toplumsal reformları engellemesi, özel ve kamu teşebbüslerini daraltması, (6) **Memlekette demokrasiyi imkânsızlaştırması.**"³⁶

"15. yy 'da başlayan kapitülasyonlar, 1838'de üçüncü evreye girer, çok ağır koşullarla, İngiltere, Fransa ve 1846 yılında Rusya ve birçok Avrupa ülkesine ekonomik ve siyasi imtiyazlar sağlanır ve Osmanlı İmparatorluğunun boynuna ilmek geçirilir. 13 Temmuz 1841 tarihinde imzalanmış olan Boğazlar Anlaşmasının şartları, en azından Türk Boğazları ile ilgili kullanma ve kullandırma hakları yönünden Osmanlı devleti, Avrupa egemenliğini kabul etmiş ve bu nedenle de 'Yarı Sömürge' görünümünün ilk belirtisini vermişti."³⁷

Türkçü Toplumbilimci Ziya Gökalp³⁸;

"Tanzimatçılar Türklüğün yüzüne aldatıcı bir nikap çekmek istemişti. Millî bir Türk lisanı yoktu; beynelanâsır müşterek bir Osmanlıca vardı. Bütün unsurlar kaynaşmış yeni bir kavmî enmûzeç, tarihî bir ırk, bir Osmanlı milleti husule gelmişti. Bu milletin hususî bir dili olduğu gibi, kendine mahsus bir tarihi de vardı.

³⁵ (Halil İnalcık, Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu, 2015, s. 550-555)

³⁶ (Berkes, s. 77)

³⁷ (Akşin, 1997, s. 126)

³⁸ Masonların, mason diye yalanlar söyledikleri Ziya Gökalp, masonların sahiplendikleri Tanzimat için yalan nitelemesi yapıyor!

Bu yalana hiç bir unsur inanmadı. Her kavim mekteplerinde çocuklarına kendi tarihini okuttu, kendi lisanını öğretti. (...)

Bu Tanzimat tuzağına düşen, yalnız Türkler oldu. Türkler lisanlarının hakikaten 'üç dilden mürekkep Osmanlıca' olduğuna inanarak halk lügatiyle söylemeği ve yazmağı bir irtica telâkki ettiler. Tazminat ruhu, meşrutiyetle, halka, kullanmağı hazırlanmadığı bir hâkimiyet verdiği halde, pekâlâ kullandığı lisanını vermiyordu. Milliyetinden, millî tarihinden bahsetmeğe tabîî hiç tahammül edemeyecekti.³⁹

Görüldüğü gibi, başta **Atatürk** olmak üzere **Türk aydınları, Toplum Bilim, Tarih, Siyaset bilim insanları**, Tanzimat'ı **Türk** ulusunun boynuna takılan ilmek ve emperyalistlerin zaferi olarak değerlendirirken, ülkemizdeki masonlar Tanzimat'ı sahiplenerek, öve öve bitiremezler.

Osmanlı'da mason tarikatı, Tanzimat sayesinde serbestliğe kavuşmuş ve korunarak hızla yayılmış; koşullar Türklerin aleyhine gelişmiş, Müslüman olmayan etnik grupların milli bilinçleri gelişmiş ve Osmanlı yıkılmıştır. Ermenilerin, Rumların ve Yahudilerin egemenliğindeki Masonlar, Batı emperyalistleri ile İşbirliği halinde Tanzimat'ı, Batılıların bize sağladığı "uygarlaşma, ilerleme" projesi olarak sunmuş, hayata geçirmiş ve savunmaktalar. Masonlar, kendi uluslarının çıkarlarına, ulusun aydınlarına bu kadar ters iken kendilerine nasıl milliyet derler? Derlerse de onlara kim inanır?

Atatürk'ün Tanzimat için söyledikleri bu kadar açıkken; hem Tanzimat'ı sahiplenip, yüceltenlerin, sonra **Atatürkçü** demeleri, tipik bir mason ahlaksızlığı ve ikiyüzlülüğüdür! Yüzyıllık ihanet ve hıyanetin birlikte adıdır: Tanzimat ve masonluk.

Tez, masonların etki ve yönlendirmesi altında; resmi mason söylemleri ve ne yazık ki çarpıtmaları aktararak yazılmış, maddi tarihi ve toplumsal yanlışlarla dolu, alıntılarının ilgili ilgisiz ardı ardına sıralandığı karma bir metin olmuş.

Tez, Türk Devrimlerinin ve Cumhuriyetin kazanımlarının masonlar tarafından gerçekleştirildiğini, hatta köklerini Tanzimat'a bağlayacak kadar tarihi gerçeklere ve Türklük bilincine aykırı çalışma olarak ortada durmakta. Tanzimat örneğinde olduğu gibi, akademik bir çalışmanın, Tez'in bu kadar gerçeğe ve ulus bilincine aykırı olarak, masonlarla koşut olarak yazılmış olması, düşündürücü ve üzücüdür.

2.1.Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Devlet Algısı...

Bu bölümde ibret için bir sayfayı bütün olarak değerlendirmek istiyorum. 46. Sayfada 3 farklı yazara atıf yapılarak, görüşleri aktarılıyor.

Aşağıda önce tez yazarı Fatma Gül Savran tarafından tezine aktarılan kısım altında da atıf yaptığı kaynaktan, belirttiği sayfadaki asıl metin yer alıyor.

³⁹ (Gökalp, Ziya Gökalp Yayınları:4; Türkleşmek, İslâmlaşmak, Muassırlaşmak, 1976, s. 48-49)

Fatma Gül Savran 'ın aktardığı ile asıl metin arasındaki farklara bakar mısınız? Tümceleri bozmuş, aktarılanda yer almayan ifadeleri, varmış gibi aktarmış, eklemiş çıkarmış ve çokça saçmalamış. Nasıl bir hezeyan ile yazılmış bu tez?

*"Bazı görüşler Tanzimat Fermanı'nın Avrupa'nın desteği ile **gerçekleşeceğini**⁴⁰ işaret etmektedir. Bu durumun elçilerin yardımıyla olacağını savunan Fuat Paşa ise 'Bir devlette iki kuvvet olur. Biri yukardan, biri aşağıdan gelir. Bizim memlekette yukarıdan gelen kuvvet cümlemizi eziyor. Aşağıdan ise bir kuvvet hâsıl etmeye imkân yoktur (...)'⁴¹ O kuvvetler de sefaretlerdir' fikirleriyle Paşa'nın sözünü ettiği yukarısı padişah ve monarşi; aşağısı ise halktır ve **cumhuriyet yönetimidir**.⁴² Özgürlükçü yönetimi getirmede elçilerin önemli fonksiyonları olacağına dikkat çekerken, Tanzimat Fermanı'nın halk eşitliği ve adaleti getireceğine olan inancını da yansıtmıştır. Nitekim Tanzimat Fermanı Osmanlı Devleti'nde görev alan elçilere de imzalatılarak hürriyet- kardeşlik zeminine işlerlik kazandırılmak istenmiştir.241*

(241 Sina Akşin, Ana Çizgileriyle Türkiye'nin Yakın Tarihi, Yenigün Yayını, C.1, Temmuz, 1997, s.37)

Sina Akşin 'in yazdıkları:

"Bazı günümüz akademisyenleri Tanzimat'ı millet sistemi ekseninden değerlendirmektedirler. Osmanlı'da millet sisteminin de temelini oluşturan adaletin yerini eşitliğin aldığını, yasal düzenlemelerde Müslümanlar ile Gayrimüslimler arasındaki eşitlik ön plana çıkarıldığını savunmaktadır. Hatta dini ve ırkçı ayrılıkların bitişi, halkçılık anlayışının ve kanun önünde eşitliğin başlangıcı olarak nitelendirmektedirler. Tanzimat'ın Osmanlılık fikri ile tebaayı bir arada tutabilme düşüncesiyle eşitliğin koz olarak kullanıldığı sonucuna varılır.242

(242Nuri Adıyeke,"Osmanlı Millet Sistemine Dair Tartışmalar ve Siyasal Bir Uzlaşma Modeli Olarak Osmanlı Millet Sistemi", Yeni Türkiye, 60,2014,s.12)"

Nuri Adıyeke makalesinde yazdıkları;

"Sonuç olarak Tanzimat düzenlemelerini Osmanlı millet sistemi açısından iki notada değerlendirebiliriz. Birincisi, her konuda Tanzimat düzenlemeleri ile önemli bir kanunlaşma dönemi yaşanmıştır. Toplumsal düzenlemeler geleneksel tavırdan çıkıp yazılı hale gelmiştir. Dolayısı ile millet sistemi çerçevesinde yukarıda anılan bu düzenlemeler aslında gelenekten gelen kuralların yenilenerek yazıya dökülmüş halleridir. Aslında bu nizamnameler ve yasal düzenlemeler, Osmanlı Millet

⁴⁰ Doğrusu gerçekleştiğine

⁴¹ (...) Tümcenin can alıcı sözcükleri çıkarılmış. Fatma Gül Savran, Prof. Dr. Sina Akşin' e sansür uygulamış. Hadsizliğe bakar mısınız?

⁴² Cumhuriyet, Atatürk 'ün kafasında olan ve ilan edildiği 29 Ekim 1923 yılına kadar da orada kaldı. Fatma Gül Savran nasıl buraya uydurup ekleyebilir?

sistemini geleneğe dayalı formatta çıkarıp, yeni bir hukuksal formata dönüştürdü. Üzerinde durulması gereken ikinci unsur ise Tanzimat dönemi ile Osmanlı sisteminde yaşanan dönüşümdür. Modern dönem öncesinde Osmanlı millet sisteminin de temelini oluşturan ve toplumun en temel talebi olan adalet yerini eşitlik kavramına bıraktı. Nitekim Tanzimat Fermanı da dâhil bütün yasal düzenlemelerde Müslümanlar ile Gayrimüslimler arasındaki eşitlik vurgulanmaya başlandı. Bu ise **segregasyon** pratiğinin sonu demektir.⁴³

Tanzimat turnusol kâğıdı gibidir. Tanzimat 'ı sahiplenenler emperyalistler, karşı olanlar da emperyalizm karşıtı cephede, Atatürk 'ün ardında yer alanlardır.

"Tanzimat dönemi mason aydınlarının bir milli meclis ve hatta bir **ulus millet** anlayışına yakın durduklarına ilişkin güçlü kanıtlar mevcuttur. Mithat Paşa'nın, İngiliz Elçisi Sir Henry Elliot'a gönderdiği **mektupta** Osmanlı Hükümeti'nde görev yapan nazırların milli halk meclisine karşı sorumlu kılınmasını istemesi bu konuya açıklık getirmesi açısından hayli önemlidir. Bakanların maliyeye ve halk meclisine sorumlu olması algısıyla Devlet Denetleme Kurulu'nun ve Saymanlığın olmasını savunur. Aynı zamanda merkezi yönetimin taşra kontrolü için yerel yönetimlerin de oluşturulmasını ifade etmektedir. **Meclisin milli olması ile ulus devlete ve ulus millete işaret eder.**²⁴³

(243Ayşegül Demirden Yüzgeç, "Birinci Büyük Millet Meclisi'nin Yapısı ve Faaliyetleri(1920_1923)", Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) Isparta, 2006)

Ayşegül Demirden makalesinde yazdıkları;

"Böylece, Osmanlı İmparatorluğu'nda İslamcılık ve Osmanlılıktan sonra, ilk defa Türklük fikri konuşulmaya başlanmıştır. Bu fikirler zaman içerisinde Türk basınında da yer etmiştir. Genç Osmanlıların çıkardıkları ilk gazete Hürriyet idi. Bunu daha sonraları Ulum, Muhbir, İttihat, İnkılâp, İbret... gibi gazeteler izledi.⁷ Ayrıca grubun önde gelenleri çeşitli gazetelere demeçler de veriyordu.⁸

Mithat Paşa İngiliz Elçisi Sir Henry Elliot'a amaçlarının anayasa ile milli bir meclis oluşturmak olduğunu belirtmiştir. Mithat Paşa'nın İngiliz elçisine söylediği kurtuluş çaresi şu şekildeydi; "İmparatorluk hızla yıkıntıya götürülüyor... Görebildiğim tek çare, önce nazırları özellikle maliye bakımından milli halk meclisine karşı sorumlu kılarak, Hükümdar üzerinde kontrol sağlamakta bulunuyordu; ikincisi, bütün sınıf ve din farklarını ortadan kaldırarak, bu meclisi gerçekten milli yapmakta... Üçüncüsü, yerinden yönetimle ve valiler üzerinde taşra kontrolünün yerleştirilmesiyle sağlanacaktı."⁹

⁴³ https://www.academia.edu/37378386/Nuri_ADİYEKE_Millet_sistemine_Dair_Tartışmalar_pdf

(9 Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1998, s. 163.)

Bir tane daha atıf çarpıtması, bir rezalet daha!

Teze devam edelim.

"Osmanlı'da masonlar yardımlaşmayı başlattılar."⁴⁴ Bunun için balolar ve yardım kampanyaları düzenlediler böylece yardımlar mason kardeşliği ve sevgi için yapılmıştır. 'Çünkü medeniyetin özel anlamı yardımlaşma temel esasına dayatılarak toplumun kurulması ve kavmiyetin, tanzim edilmesi demek olup, bu ise o toplumun fertleri arasında sahih kardeşliği ve daimi sevgiyi gerektiren kuvvetli bir rabitanı varlığına bağlıdır ki, o da ancak din ve ahlaktan ibarettir' şeklinde Anduze açıklamıştır. Kardeşliğin din ile olacağını söyleyerek masonluğun kardeşlik anlayışını da yansıtır. Yani inançlı masonlar birbirlerinin kardeşleridir." 563

(Eric Anduze, *Osmanlı Türkiye'sinde Masonluk 1908-1924*, (Çev. Can Kapyalı), Sokak Kedisi/ Omnia Yayını, 1.b., 2012, s.s.12-26, 33-47)

Atıf yapılan kitabın belirtilen sayfalarını bir daha dikkatlice okudum. Hiçbir şekilde Fatma Gül Savran 'ın aktardığı ifadeler 33-47 sayfalarda değil, kitapta yok. Atıf yaptığı yeri nasıl bir algı ile okudu ki tez yazarı, aktardığı saçmalıkları yazabildi. Bir yüksek lisans tezinde sayısız defa bu saçmalık yapıyor. Nasıl bir sorumsuzluk, etik yoksunluğudur?

Fatma Gül Savran bir dipnotta bakın ne diyor;

"524Ahmet Cevdet Paşa, *Faideli Bilgiler, Hakikat Kitabevi, Fâtih-İstanbul, 2001, s.30 Fakat Ziya Paşa bu sıralarda 18 yaşlarındadır. Anderson Anayasası'na göre 23 yaşında mason olunur ."* (sayfa 115)

Anderson Anayasasını bir kez okumuş mu acaba? Kişinin kaç yaşında mason olabileceği Büyük Locaların kendi tüzüklerinde yazar. Ülkenin yasalarıyla da ilişkilidir. Nasıl bu kadar rahat uydurabiliyor tez yazarı?

⁴⁴ Binlerce yıllık geçmiş ile Türk ulusu yardımlaşmayı bilmiyordu, masonlar başlattılar... Adaleti, ahlakı, uygarlığı masonlar getirdi. Öyle mi Fatma Gül Savran, Cihan Özgün ve diğer jüri üyeleri... Yazıklar olsun. Bir kişi ancak bu kadar kendine düşman, yabancıya hayran olacak kadar düşebilir.

"Mason Enver Paşa'nın babası 1848 Polonya - Rus Savaşı sonrasında Türkiye'ye göç eden Konstantin Polzokic, Mustafa Celâleddin Paşa adını alarak Borzecki Les Turcs Ancients Et Modernes isimli eserinde **Gobineau'nun kuramından** etkilenecek Türker'in beyaz ırktan olduğunu ispatlamak için Turano Aryanizm kuramını hazırlar.704

(704 Bayram Nazır, Osmanlı Misafirperverliği ve Avrupa'daki Yankıları, İstanbul Ticaret Odası Yayını, Yayın No:2007,38,s.44)

Bir tarih öğretmeninin yazdığı bir danışman iki jüri üyesi üç tarihçinin onayladığı Türkiye Cumhuriyeti yüksek lisans tezinde uydurma olarak Enver Paşa mason olarak kayda geçiriliyor ve soyu da Polonyalı olarak gösteriliyor.

Tez yazarı: Fatma Gül Savran

Danışman: Doç. Dr. Cihan Özgün

Jüri: Prof. Dr. Bülent Çukurova (mason) + Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu (mason)

Atıf yapılan alıntıda da Enver Paşa, Polonyalı paşanın oğlu olarak gösterilirken, Atatürk'ün söylemediği bir söz de Atatürk söylemiş gibi yazılmıştır. Atıf yapılan kitap İstanbul Ticaret Odası tarafından yayınlanmıştır. İlgili sayfalar aşağıda verilmiştir. Görüldüğü gibi Prof. Dr. Bayram Nazır kitabında Enver Paşanın mason olduğunu söylemekte ve kitabın tamamında, "Gobineau" ve "beyaz ırk" ifadeleri geçmemektedir. Tezde bir kez daha atıf yapılan kişinin sözleri değiştirilmiş, hiç söylemedikleri yazılmıştır...

"Asıl adı Konstantyn Borzecki olan Mustafa Celâleddin Paşa, 1848 Polonya İhtilali'ne karıştığı için, önce Fransa, sonra da Türkiye'ye sığınmak zorunda kalmıştı. Hatta gemiden denize atlayıp yüzerek Boğaz kıyısına sığındığı şeklinde rivayetler vardır. Borzecki, İstanbul'a gelir gelmez Osmanlı ordusuna katıldı ve maiyetinde çalıştığı Ömer Lütfi Paşa'nın takdir ve sevgisini kazandı. Sonradan Müslüman oldu, Ömer Paşa'nın kızıyla evlendi. Osmanlı İmparatorluğu'na duyduğu ilgiyle, 1869'da Türklerin tarihini yazdı.

'Les Turcs Anciens et Moderns (Eski ve Modern Türkler) adlı yapıtı önce Fransızca olarak, sonra da başka Avrupa dillerine çevrilip yayınlandı. Yapıtında Türklerin ulusal bilincini uyandırmaya çalışıyordu. Mustafa Paşa'nın ölümünden elli yıl sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, onun fikirlerini önemseyerek daha da ileriye götürdü. Atatürk'ün, Mustafa Celâleddin Paşa için 'Bu Polonyalı gerçek altından anıta layıktır' dediği biliniyor. İstanbul Harp Okulu'nda uzun yıllar boyunca harita hocalığı yapan Mustafa Celâleddin Paşa, savaşlara da katılmıştır. Katıldığı tüm savaşlarda üstün yararlıklar gösterdi.

Hayranlık uyandıran bu cesareti sayesinde, genç yaşta paşalığa kadar yükseldi. Oğlu, Mirliva Enver Paşa da ünlü komutanlarındandı."⁴⁵

Prof. Dr. Bayram Nazır 'a da sormak istiyorum. Kitabınızda Polonyalı paşanın oğlu olarak gösterilen Miralay Enver Paşa, Osmanlı İmparatorluğu Genel Kurmay Başkanlığı yapmış İsmail Enver Paşa mıdır? Atatürk 'ün Mustafa Celâleddin Paşa için söylediğini iddia ettiniz sözleri fakir hiçbir yerde bulamadı. Kaynağınızı açıklar mısınız? Kaynağını açıklayamazsanız sizin de uydurduğunuzu söylemek durumda olacağım.

Atatürk 'ün, Polonya asıllı Celâleddin Paşa 'nın düşüncesini geliştirdiği savınız da hiçbir tarih ve siyaset bilimleri kitap ve makalelerinde geçmemektedir. Bunu neye göre söyleyebiliyorsunuz? Pes doğrusu.

Tezi aynı sayfada okumaya devam ediyoruz;

"Nitekim Türkler' in beyaz ırktan olduğunu savunarak Türkler' in üstün ırk olduğunu ispatlamak ve Avrupa'ya cevap vermek istemektedir. Yine, Meşrutiyet devri Türk aydınlarına yeni bir milli benlik kazandırmak düşüncesiyle tezin ortaya atıldığı ifade edilmektedir. Bu teze göre 'Türklerle Avrupalılar aynı soydandır, şu halde Avrupa medeniyeti de esasında Türkler' in malıdır'. Bu tez Türk Tarih Tetkik Cemiyeti'nin oluşmasını sağlamıştır. Hatta Arkeolojik kazıların yapılmasına, Türk Tarih Kurullarının toplanmasına ve Afet İnan'ın bu konuda kitap yazmasına da vesile olmuştur. Üstün ırk olmamızı dilde de göstermek için Güneş Dil Teorisinin oluşumuna da zemin hazırlamıştır."⁷⁰⁵

(705 Abdolvahap Akıncı, "Osmanlı-Türk Milli Kimliğinin Oluşmasında Rusya Türkleri, Göçler ve Türkoloji Çalışmalarının Rolü", Akademik Bakış Dergisi, S.38, Kırgızistan, Eylül - Ekim 2013, s.12)

Atıf yapılan sayfada ve makalenin tamamında "Güneş Dil Teorisi", "beyaz ırk", "Afet İnan" ifadeleri geçmemektedir. Bir atıf çarpıtma ve uydurmalar silsilesi daha. ⁴⁶

45

https://kutuphane.ito.org.tr/yordam/?p=1&q=Osmanlı++Misafirperverliği+ve+Avrupa'+daki+Yankıları2C&alan=tum_txt

46 https://www.researchgate.net/profile/Abdolvahap-Akinci/publication/312526137_OSMANLI-TURK_MILLI_KIMLIGININ_OLUSMASINDA_RUSYA_TURKLERI_GOCLER_VE_TURKOLOJI_CALISMA_LARININ_ROLU/links/5880aa22aca272de1a40fc42/OSMANLI-TUeRK-MILLI-KIMLIGININ-OLUSMASINDA-RUSYA-TUeRKLARI-GOeCLER-VE-TUeRKOLOJI-CALISMALARININ-ROLUe.pdf?origin=publication_detail&tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIiwicGF0eSI6InB1YmxpY2F0aW9uRG93bm9vYXQlLCJwcmV2aW91c1BhZ2U0iOiJwdWJsZW9hdGlvbiJ9fQ

Tezde büyük bir buluş yapılmakta. Artık masonları bıyık kesimlerinden ve şıklıklarından tanımak olasıdır;

"Diken Mecmuasında yayımlanan Kesik Bıyık hikâyesinde ise Ömer Seyfettin, bıyıklarını kesen bir gencin çevresi tarafından nasıl farklı algılandığı mizahî bir dille anlatılır. Oğlunun bıyıklarını kestirdiğini gören anne onu farmason olmakla, baba namussuzlukla suçlarken sokakta karşılaştığı arkadaşlarının tepkisi daha farklı olmuştur.

'-Bonjur, bonjur! diye haykırıştılar. İşte şimdi adama benzedin (...)Neydi o palabıyıklar! Mezardan kalkmış bir yeniçeri ağası gibi(...)Fakat en şaşırtıcı yorum, olay örgüsünün sonunda, abani sarıklı, kır sakallı bir hoca efendiden gelir. Sizin gibi şık gençleri sünnetli görmek bizim için en büyük bir iftihadır! Dedi. Fakat sünnetli olduğumu nereden anladınız, efendim? Hoca güldü: -İşte bıyıklarınızı kestirmişsiniz ya oğlum, dedi. Bu sünnet-i Şerif değil midir?'921

Bu hikâyeden çıkarılması mümkün ipuçlarından biri bıyık şekli ve bıyık kesmenin masonlarda görülmesidir. Mesela Ziya Gökalp'in hep resimlerinde bıyıklarının diğer Osmanlı vatandaşlarına göre biraz kısa olduğu görülmektedir. Namık Kemal'in ve V. Murad 'ın sakallı biraz kesilmiş bıyıklı ve şık olduklarına dikkat edilmelidir. Görünüş ve kıyafet algısı ile ilerleme fikri birlikte yansıtılır ve dinde bıyık kesmenin yasak olmadığına işaret ederek tıraş olmayı benimsetmek amaçlanmaktadır.922 (sayfa 210)

(921 Meral Demiryürek, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Değişen Moda Anlayışının Edebiyata Yansımaları (1860-1923)", Turkish Studies, Volume 5/3, Summer 2010, s.1024

922 Osmanlı Devleti'ndeki mason tipi ve giyinişine bir örnek olarak Bkz. BOA,HR.SYS,2736/28 Ek:1'de bulunmaktadır. "

Biz buna çocukluğumuzda "boru mantığı" derdik.

Ek 1 'de verilen fotoğraf bir masona ait değil. Amerika 'da yaşayan Ermeni asıllı bir kişinin Osmanlı Devletinde yaşayan ailesine gönderdiği bir fotoğraf. Gümrükte açılıyor, sonra bu ne gizli örgüt mü diye ortalık karışıyor. Paylaştığı belgeyi bile okumaktan aciz mi tez yazarı?

"Bazı mason aydınları Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunu hürriyet müjdesi olarak görür ve eserlerine yansıtır ve hürriyet Cumhuriyet'in en büyük inkılabıdır. Milletler yarattıkları mefkûreler vasıtasıyla ileri giderler görüşünde olan Ziya Gökalp'a göre, mefkûreler yeniden doğuşu mümkün kılan güçlü kuvvetlerdir. İpek Kozası adlı şiiri yeniden doğma fikrini ortaya koyar ve yeniden doğuş inkılaptır anlayışıyla; ölme ve yeniden doğmayı yıkılan Osmanlı Devleti'nden, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasını aktarır ve eserde bu durum, tırtılın içinden kelebeğin çıkmasına

benzetilir. **Böylece hayalden akla yönelen yeni bir devletin kuruluşunu masonik zeminine oturtulduğu söylenebilir.**963 (sayfa 220)

(963 Mehmet Kaplan, "Ziya Gökalp ve "Yeniden Doğma" Temi ",Türkiyat Mecmuası, C.16,1971,s.2)

Atıf yapılan makalede bırakın mason aydınları, mason sözcüğü bile geçmiyor. Bu nasıl bir hadsizlik, zekâ kırıntısından yoksun ve tarihi gerçekleri fütursuzca çarpıtmadır!

Mehmet Kaplan 'a atıf yapılan yazıdaki son tümceye bakar mısınız? Türkiye Cumhuriyetinin, masonik temellere oturtulduğunu söyleyebilir yazar ve jüri de bunu onaylıyor. Üstelik atıf yaptığı yazar Mehmet Kaplan ve yazıda geçen Ömer Seyfettin şiirden böyle bir anlam çıkarmak mümkün değilken... Tez yazarının bu sözleri Atatürk 'e, Türk Ulusuna ve Türkiye Cumhuriyetine pervasızca yapılan saygısızlık, küfürdür.

Edep yahu demekten yoruldum.

Tez'in Türkçesi de sorunlu. Türkçe yazım kurallarına hiç dikkat edilmeden, özensiz bir şekilde yazılmış; temel imlâ ve gramer hataları ile dolu.

Tezin çok büyük bir kısmında Mason Tarikatı yerine Osmanlı siyasi tarihi, Türkiye Cumhuriyet siyasi tarihi, yalan-yanlış ifadelerle anlatılmaya çalışılmış.

Tezde bir de kimin mason olduğunu, kimin söylediği şeklinde anlamsız, hiçbir işe yaramayacak saçma sapan bir tablo verilmiş. Kişinin mason olduğunu söyleyenler listesinde, bir kişinin kendi araştırmaları ile mason olduğunu söyleyebilecek yazarlar: Elie Kedouire, Paul Dumont, Orhan Koloğlu, Eric Anduze olabilir ancak. Diğerleri, başkalarından okuduklarını, duyduklarını aktarıyorlar. Herhangi bir masonik belge üzerinde araştırmaları yok. Dahası orada belirtilenlerden çok önce, kişilerin mason olduğunu söyleyen mason kaynakları var.

Tezde ilk kolon, "Mason olduğu iddia edilenler" olarak tanımlı. Bana birisi açıklayabilir mi, Mülkiye, Tıbbiye, Galatasaray Sultanisi vd. aşağıda bazıları gösterilen kurumlar, okullar nasıl mason olabilir? Bu kadar mı yetersizlik olur? Akıl yahu...

MASON OLDUĞU İDDİA EDİLENLER	MASON OLDUĞUNU İDDA EDENLER	KAYNAKÇA	SAYFA NO:
Suriye Protestan Koleji	Orhan Koloğlu Selçuk Günay	Abdülhamit ve Masonlar (1905'e Kadar) "II. Abdülhamid Dönemi'nde Suriye ve Lübnan'da Arap Ayrılıkçı Hareketlerinin Başlaması ve Devletin Tedbirleri", Ankara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi , XVII,28 1995	s.82 s.s. 86-108
Mülkiye , Tıbbiye , Galatasaray Sultanisi	Eric Anduze	Osmanlı Türkiyesi'nde Masonluk 1908-1924	s.15
Alman İsviçre Yurttaş Okulu Okulu	Ulrich Münch	"Bugünkü İstanbul Alman Lisesi'nin Alman ve İsviçre Yurttaş Okulu Olarak Kuruluş Öyküsü: 1867_1874", Memleketimiz Dersaadet	s.128-162
Karataş Lisesi	Rıfat Bali	"Bir Yahudi Dayanışma Kurumu,B'nai B'rith XL Bölge Büyük Locası Tarihçesi ve Yayın Organı Hamenora Dergisi", Müteferrika , S.8-9, Bahar Yaz 1996	s.51

Yirmisekiz Mehmet Çelebi

MASON OLDUĞU İDDİA EDİLENLER	MASON OLDUĞUNU İDDA EDENLER	KAYNAKÇA	SAYFA NO:
Yirmisekiz Mehmet Çelebi	Semih S.Tezcan- İsmail İşmen İlhami Soysal	İlk Türk Masonları ve Sultan Murad V Dünyada ve Türkiye’de Masonluk ve Masonlar	s.8,9 s219.

İlhami Soysal mason kaynaklarından aldığı bilgileri aktaran bir değerli araştırmacı ve yazar. Ancak kaynak kişi olarak gösterilmesi komik ötesi saçma.

Yirmisekiz Mehmet Çelebi 'nin mason olduğuna dair ortada hiçbir belge, kanıt bulunmamaktadır. Semih S. Tezcan – İsmail İşmen, kendilerinden önce yazmış masonların tümcesini kopya yapıştır ile kendi yazılarına eklemişler. Belge yok. Yalnızca öyle olduğunu bazı masonlar söylemekteler.

Gerçeği söyleyen masonlar da var elbette;

ÖMBL önemli araştırmacılarından mason Ümit Sakmar;

*"1720 yılında Sultan 3. Ahmet tarafından 15. Louis'in sarayına gönderilen özel elçisi Yirmisekiz Mehmet Çelebi ve oğlu Sait Çelebi Fransızca'yı ilk öğrenen devlet adamları arasındaydılar. Paris'te müzeleri, opera ve tiyatroları, sosyal ve kültürel tesisleri gezdiler, özellikle matbaa tekniği ve kitap basımının önemi konularında çok yararlı bilgiler edinerek ülkelerinde de bunu hayata geçirmenin düşüncesi ile görev süreleri bitip İstanbul'a döndüklerinde, mali destek sağlayarak İbrahim Müteferrikanın da teknik bilgileriyle 1727 yılında İstanbul'da ilk matbaayı kurdular. Gerek Sait Çelebinin gerekse İbrahim Müteferrikanın mason oldukları çeşitli kaynaklarda belirtilmekteyse de bununla ilgili somut bir belge ortaya çıkarılamamıştır."*⁴⁷

Hür Masonlar Yüksek Şûra HBA (başı) 33.º Suha Umur;

*"Kemalettin APAK K, Kumbaracı Ahmed Paşa (Comte de Bonneval, 1675- 1747), Yirmisekiz Mehmet Çelebizade Sait Paşa (7-1761) ve Yusuf Çelebi isimli bir zatın Mason olduklarını söylemekte ise bu bilgiyi nereden aldığını belirtmemiştir. Buna mukabil, Asım tarihinde, Hasan Ağa adında birisinin Fransa'da Masonluğa intisap etmiş olduğunu kaydeder (3)."*⁴⁸

Fatma Gül Savran bunları nereden bilsin...

⁴⁷ (Sakmar, 2010, s. 12)

⁴⁸ (Umur, 1988)

Ziya Gökalp, mason olmadı.

Listede mason olarak söylenen ve mason övgüleri onun üzerinden kanıtlanmaya çalışılan Ziya Gökalp mason değildir. Tezde Ziya Gökalp adı 156 kez geçiyor. Ziya Gökalp 'in mason olduğu adi bir mason yalanıdır, hiçbir belgeye dayanmamaktadır. Tezde masonluk da Ziya Gökalp üzerinden yüceltmeye çalışıyor. Akıl, izan nerede?

Fakirin "**Türkiye 'de Mason Tarikatı 1923 – 1935**" ve "**Atatürk, Türkçü Aydınlar ve Mason Yalanları**"⁴⁹ kitaplarında gerçekler anlatılıyor.

Tezin sonuç kısmı da hamasi ve ucuz yalanlarla yapılan bir mason övgüsü ile bitiyor. Yazıklar olsun!

Bu Tez, masonlar tarafından yönlendirilen jüride yer alan mason(lar) tarafından onaylanan, masonlarla ilgili bölümleri açısından, Masonluk üzerine bilimsel araştırma yapmak isteyenleri, yanıltacak, yanlış yönlendirecek bir çalışmadır.

Atatürk adı verilen Enstitülerde görev yapan akademisyenler; Cihan Özgün, Ahmet Mehmetefendioğlu, Mehmet Emin Elmacı, Atatürkçü görünüyor, Atatürk 'ü anlatan konferanslar veriyorsunuz... Bu sözde teze nasıl onay verdiniz? Atatürk 'e, Türk Ulusuna hakaretler ile doldurulmuş, baştan aşağı atıflarda yazarlarına karşı çarpıtmalar, uydurmalar ile doldurulmuş, yalan ve iftiralarla yüklü ucuz ve hamasi mason propagandası yapılan bu teze nasıl onay verdiniz? Mason Locaları açısından da tez çok yanlış, saçmalıklar barındırıyor.

Akademik niteliği ve içeriğinin tarihsel gerçekler dışında uydurma ve safsatalar dolu bu tezi nasıl jüri önüne çıkardınız ve jüri de nasıl onayladı?

Mason Bülent Çukurova yaşamını kaybettiği için artık ona soramam.

Mason Ahmet Mehmetefendioğlu, mason Mehmet Emin Elmacı sizlere sorabilirim;

Bilim felsefesi ve bilim etiği ve savunur görüldüğünüz Atatürkçülüğünüz, bu tezin ortaya koyduğu kadar mı?

Jüri üyesi Ahmet Mehmetefendioğlu sahi bu tezi hiç okumadınız, jüri toplantısında bulunmadınız mı yoksa?

⁴⁹ (Taşdelen, Atatürk, Türkçü aydınlar ve mason yalanları., 2019)

Dönemle ilgili olarak fakirin yazdığı kitap ve makalelerin adresleri aşağıda verilmiştir:

<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1923-35>

HÜROL
TAŞDELEN

AnasayfaÖzgeçmişim▼Mason Tarikati▼Gündem▼Yazın-Tarih-Gezi▼

arama...Q

Mason Tarikati

Türkiye 'de Mason Locaları, 1923 - 1935

Kitaplar

Türkiye'de Mason Locaları, 1923 - 1935
Atatürk, Türkçü Aydınlar ve Mason Yalanları

Makaleler

Atatürk, Abdülhamit ve Masonlar
Vatana İhanet Eden Büyük Üstatlar
Yavuz Havuz Davası ve Cem Gürdeniz Çarpıtması
Masonlar, Merkezlerini Başkent'e Taşımadılar

Notlar

Windows'u Etkinleştir
Windows'u etkinleştirmek için Ayarlar

- Akşin, S. (1997). *Türkiye Tarihi* (Cilt 3). İstanbul : Cem Yayınları.
- Apak, K. (1958). *Ana Çizgileriyle Türkiye'deki Masonluk Tarihi*. İstanbul: HKEMBL.
- Aybars, E. (1994). *Atatürk, Çağdaşlaşma ve Laik Demokrasi*. İzmir: İleri Yayınları.
- Aybars, E. (2003). Türk Masonluğunda Önemli Olaylar, 1935-1948. *Mimar Sinan Locası 2000-2001 Dönemi Çalışmaları, S.23* (s. 168-181). içinde İstanbul: HKEMBL Mimar sinan Yayınları.
- Aybars, E. (2014). *Bir Uygarlık Örneği: Türk Devrimi*. Zeus Yayınları.
- Aybars, E. (tarih yok). Mahmut Esat Bozkurt ve Masonlar. *Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, 2(4)*.
- Balcı, M. B. (tarih yok). *Rothschildler ve Osmanlı İmparatorluğu* (2 b.). Erguvani.
- Berkes, N. (tarih yok). *İkizyüzyıldır Neden Bocalıyoruz?* Cumhuriyet Gazetesi.
- Boz, H. (2016). *Bayrak Kalpak Revolver, İttihat Terakki C*. Ankara: İhtimal Dergisi Yayınevi.
- Çebi, H. Y. (2010). *Atatürk Mason muydu?* İstanbul: Bilge Karınca.
- Erginsoy, A. (1986). Türk M.luğunun Kısa Tarihçesi, Dünya M.luğundaki Yeri, T.ilkeleri Açısından Bazı Önemli BLile karşılaştırmalar. *Mimar Sinan(62)*.
- Gökalp, Z. (1976). *Ziya Gökalp Yayınları:4; Türkleşmek, İslâmlaşmak, Muassırlaşmak*. Ankara: Kültür Bakanlığı .
- Halil İnalçık, M. S. (2015). *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu* (5. Basım b.). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Halil İnalçık, M. S. (2015). *Tanzimat, Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu* (5 b.). Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Iacovella, A. (1998). *Gönye ve Hilal, İttihad-Terakki ve Masonluk*. (T. Altınova, Çev.) İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- İlhan, A. (1981). *Batının Deli Gömleği*. İstanbul: Karacan Yayınları.
- İlhan, A. (1981). *Hangi Atatürk* (1. Baskı b.). İstanbul: Türkiye İş Bankası.
- İlhan, A. (2004, 10 18). "... 'Zil Takıp Oynayanlar', İşte Onlar!..." *Cumhuriyet Gazetesi*.
- İlhan, A. (2004). Bütün Kaleler Zaptedilmedi . (H. Cevizoğlu, Röportaj Yapan)
- İnalçık, H. (2014). *Devlet-i Aliyye, Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar*. İstanbul: TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI.
- İşmen, İ. (1990, Mart). Tanzimat, Gülhane Hattı Hümayunu'nun 150. Yıldönümü. *Mimar Sinan(75)*, 7-16.

- Koloğlu, O. (1999). *Osmanlı-İtalyan Libya S.'da, İttihatçılar, Masonlar ve Sos. Ent.* Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Layıktez, C. (1999). *Türkiye 'de Masonluk Tarihi - Cilt 1 - Başlangıç 1721 - 1956* (1 b., Cilt 1). İstanbul: Yenilik Basımevi.
- Sakmar, Ü. (2010, Ekim). Osmanlı Devleti Sınırları içinde Masonluk. *Mason Dergisi*(136), 12-33.
- Semih S. Tezcan, İ. İ. (1998). *İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V.* Yenilik Basımevi.
- Semih S. Tezcan, İ. İ. (1998). *İlk Türk Masonları ve Sultan V.* İstanbul: HKEMBL, Mimar Sinan Yay.
- Taşdelen, H. (2019). *Atatürk, Türkçü aydınlar ve mason yalanları.* 2024 tarihinde huoltasdelen.com:
https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1923-35/kitaplar-23#TMT_23_Kitap_2 adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2019, Kasım 29). *Mason Tarihçi Ergun Aybars.* Mayıs 7, 2024 tarihinde huoltasdelen.com:
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/universiteler/mason-akademisyenler#ErgunAybars> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (2019). *Mason Tarikatı ve Emperyalizm.* huoltasdelen.com:
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/mason-tarikati/kitaplar-mt> adresinden alınmıştır
- Taşdelen, H. (2019). *Osmanlı 'da Mason Locaları.* Hürol Taşdelen:
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/osmanli#OsmanliMasonLocalari> adresinden alınmıştır
- Taşdelen, H. (2019, Aralık). *Türkiye 'de Mason Tarikatı, 1935 - 1947.* Temmuz 2024 tarihinde <https://huoltasdelen.com/>:
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1935-47/kitaplar-35> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (tarih yok). *Mason Dergileri - Büyük Şark, Türk Mason, Şakul Gibi, Tesviye, Mimar Sinan, Mason, KMBL Dergileri....* Mart 2025 tarihinde <https://huoltasdelen.com/>:
<https://huoltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1991-gunumuz/kitaplar-91#MasonDergileri> adresinden alındı
- Taşdelen, H. (tarih yok). *Mason Tarikatı / İzmir'de Belediye Başkanları ve Masonların Etkin Olduğu STK'lar, Kurumlar.* <https://huoltasdelen.com/>:
https://huoltasdelen.com/media/attachments/2025/06/23/turkiyemt_k8.1_izmirstktk_s4ar20211.pdf adresinden alınmıştır

- Taşdelen, Hürol. (tarih yok). *Türkiye 'de Mason Tarikatı, 1923 - 1935*. Ankara: https://huroltasdelen.com/index.php/masontarikati/turkiye/1923-35/kitaplar-23#TMT_23_Kitap_1.
- Tunaya, T. Z. (1988). *Türkiye 'de Siyasi Partiler / CİLT: I İkinci Meşrutiyet Dönemi* (2. Baskı b., Cilt 1). Hürriyet Vakfı Yayınları.
- Tunaya, T. Z. (1989). *Türkiye'de Siyasi Partiler, Cilt III İttihat Terakki*. İstanbul: Hürriyet Yayınları.
- Tunaya, T. Z. (1989). *Türkiye'de Siyasi Partiler, Cilt III İttihat Terakki*. İstanbul: Hürriyet Yayınları.
- Umur, S. (1988, Ekim). Meşrutiyetten Önce Türkiye'deki Masonluk II. *Şakul Gibi*(7), 10-12.

<i>Görsel 1 Mason tarihçi Ergun Aybars.....</i>	<i>8</i>
<i>Görsel 2 Ergun Aybars konferans verirken. (Sağda mason locasında)</i>	<i>8</i>
<i>Görsel 3 Ergun Aybars, Mason Tapınakta konferans verirken</i>	<i>10</i>
<i>Görsel 5 Mason akademisyenler: Ahmet Mehmetefendioğlu, Bülent Çukurova, M. Emin Elmacı.....</i>	<i>16</i>
<i>Görsel 6 Mason kardeşler Ali Ulvi Puğ, Mehmet Emin Elmacı.....</i>	<i>18</i>
<i>Görsel 7 Oturanlar; Zeki Arık, mason Ergun Aybars, ? Ayakta mason Emin Elmacı</i>	<i>18</i>
<i>Görsel 8 Ahmet Mehmetefendioğlu</i>	<i>19</i>
<i>Görsel 9 Tarihçi Ahmet Mehmetefendioğlu, Rotary Toplantısında</i>	<i>20</i>
<i>Görsel 10 33.° Mason İzmir Valisi Rahmi Bey.....</i>	<i>23</i>